

Ljudska PRAVICA

PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

„LJUDSKA PRAVICA“
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1934 — MED NABODNOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK — OD OSVOBODITVE
DO 1. JULIJA 1951 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
— OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z „BORBO“

Generalna skupščina OZN čaka

da se bodo Izraelci umaknili iz Egipta

Hamarskjöld medtem pripravlja nadaljnje ukrepe za ureditev razmer na Bližnjem vzhodu

New York, 5. marca (Tanjug). Generalni sekretar OZN Dag Hamarskjöld je uradno obvestil Generalno skupščino, da je poslal poveljniku čet OZN generalu Burnsu napotke, naj pripravi »nujni, popolni in brezpogojni« umik vseh izraelskih vojaških in civilnih oseb iz Gaze in Akabskega zaliva. Se ta teden, najbrž v četrtek ali petek, naj bi Hamarskjöld znova poročal Skupščini o umiku izraelskih čet.

Po burnih, negotovosti polnih dneh je izraelska ministrica za zunanje zadeve Golda Mayr sinoči v Generalni skupščini izjavila, da je »srečna«, da lahko reče, da je bil dosežen zadnji sporazum med šefom izraelskega generalštaba in generalom Burnsom o tehnični strani umika izraelskih čet. Čeprav je bilo zadnje dni neprijetno izgovoriti v izraelskih krogih besedo »brezpogojno«, vendar je, kakor pravi ne samo Hamarskjöld, marveč tudi večina delegacij, izraelski umik brezpogojen ne glede na pojasnila o nekaterih pogojih, na katere se iz-

raelska delegacija še zmerom sklicuje. Gre za pogoje, da bi izročili Gazo in egiptovski del Akabskega zaliva varnostnim četam OZN, ne pa Egiptu.

Hamarskjöld, ki v teh burnih dnevih OZN po splošnem priznanju neverjetno spretno formulira gledišča Skupščine, je tudi v svojem zadnjem poročilu odgovoril na te pogoje in je rekel, da ne on ne nihče drug ne more zložiti ali razširiti katerikoli poblastil. Po pogodbi o premirju sta Gaza in Akabski zaliv pod kontrolo Egipta in OZN lahko nastopa tam samo »v okviru egip-

tovske kontrole« nad tema področjema.

Na sinočnji seji Skupščine so mnogo govorili o umiku in ostalih problemih v zvezi s popolno uporabo resolucij Skupščine v tem vprašanju. Čeprav bi lahko obravnavanje teh vprašanj nadaljevali še danes, se je večina postavila na stališče, da bi bilo boljše dovoliti Izraelu nekaj časa za umik njegovih čet, ker je popolni in brezpogojni umik prvi in glavni pogoj za sleherni nadaljnji prizadevanje Generalne skupščine v tem delu sveta.

V pričakovanju novega Hamarskjöldovega poročila naj bi v prihodnjih dneh v miru pripravili nekatere nadaljnje ukrepe. Prvi bi bil ta, da bi se izraelske čete kar najhitreje v celoti umaknile. S tem bil bila izpolnjena prva izmed obeh resolucij Generalne skupščine z dne 2. februarja. Po umiku izraelskih čet bi se morali z egiptovski vlado dogovoriti, kako bi lahko OZN pomagala urediti razmere in odpraviti posledice napada na Egipt. Vsa ta vprašanja so povezana tudi z znanimi finančnimi izdatki in Hamarskjöld je sinoči napovedal možnost, da bo od Skupščine zahteval posebna finančna sredstva za delo OZN na Bližnjem vzhodu.

Danes popoldne je imel Hamarskjöld razgovore s predstavniki ZDA, Velike Britanije, Francije, Izraela, Egipta, Indije, Kanade, Norveške in Kolumbije. Razgovori so se nanašali na ukrepe, ki naj bi jih OZN po umiku izraelskih čet iz Akabskega zaliva in iz Gaze storila. Zvečer se je Hamarskjöld sestal tudi s posvetovalnim odborom za varnostne sile OZN.

Naši parlamentarci

na obisku v Veliki Britaniji

London, 5. marca (Tanjug). Jugoslovanska parlamentarna delegacija, v kateri so predsednik Zvezne ljudske skupščine Moša Pijade in ljudski poslanci Osman Karabegović, Anka Berus, Edo Jardaš, Borko Temelković in Ivo Pintarič, je danes prispela v

London na desetdnevni obisk.

Na londonskem letališču so delegacijo sprejeli in pozdravili jugoslovanski veleposlanik v Veliki Britaniji Ivo Vejvoda s člani veleposlaništva in sekretar britanske skupine Interparlamentarne unije general Dimolin kakor tudi novinarji.

Predsednik in člani britanske skupine Interparlamentarne unije so nočjo priredili jugoslovanskim gostom intimno večerjo.

Jutri dopoldne bo delegacija obiskala londonski city, nakar bo predsednik londonskega mestnega sveta priredil gostom svečano kosilo.

V Veliki Britaniji je odpovala delegacija naše Zvezne ljudske skupščine, ki jo vodi predsednik skupščine Moša Pijade in so v njej tudi Osman Karabegović, Anka Berus, Edo Jardaš, Borko Temelković in inž. Ivo Pintarič. Ob odhodu je delegacijo pozdravil tudi odpravnik poslov britanskega veleposlaništva v Beogradu g. Peter Hyman (na sliki nasproti Moši Pijadi).

Čestitka Kambodži

Beograd, 5. marca (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal kralju Kambodže Narodomu Suramaritu čestitko ob narodnem prazniku Kambodže.

Ameriški publicist pri predsedniku republike

Beograd, 5. marca (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je danes dopoldne sprejel ameriškega političnega delavca in publicista Chestera Bowlesa.

Krišna Menon v Kairu

Kairo, 5. marca (Reuter). Sem je danes prispel indijski ministar brez listnice Krišna Menon, ki se vraća zasedanja Generalne skupščine OZN v New Delhi. V Kairu se je sestal s predsednikom Naserjem. Menijo, da sta govorila o obnovi plovbe po Sueskem prekopu.

Naš državni sekretar Koča Popović je te dni na uradnem obisku v Belgiji. Ob odhodu iz Beograda so ga v nedeljo ponoči pozdravili generalni sekretar predsednika republike in vodilni funkcionarji državnega sekretariata za zunanje zadeve

OBISK V BRUSLJU

Danes se prično v belgijskem zunanjem ministru razgovori o poglobljanju stikov med našo deželo in Belgijo

Bruselj, 5. marca (Tanjug). — Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je prispel davi v Belgijo na uradni obisk. Na železniški postaji v Bruslju ga je sprejel in pozdravil belgijski zunanji ministar Paul Henri Spaak. Izrazil mu je dobrodošlico in trdno prepričanje o koristnosti tega obiska, s katerim se bodo stiki med Jugoslavijo in Belgijo še bolj poglobili.

Takoj po prihodu je bil Koča Popović na dvoru in se vpisal v dvorno knjigo. Na poti od postaje do hotela je bila zbrana velika skupina ljudi, ki so jugoslovanskega gosta priskrbo pozdravljali.

Sprejema jugoslovanskega državnega sekretarja, ki je prispel v spremstvu načelnika oddelka državnega sekretariata Jožeta Zemljaka in osebnega sekretarja Momčila Peniša so se udeležili bruseljski župan Franck, odposlanec belgijskega dvora kapetan Jossé Gits, šef kabineta zunanega ministarstva Rotschild, šef kabineta Mineur in načelnik zunanega ministarstva Roland d'Anethan, ki bo spremljal Kočo Popovića v času njegovega obiska. Z jugoslovanske strani so se sprejema udeležili veleposlanik Javorski, svetnik Obradović, vojni ataše polkovnik Radovanov in ostali člani jugoslovanskega veleposlaništva v Bruslju. K sprejemu je prišlo tudi mnogo belgijskih in tujih novinarjev ter fotoreporterjev.

Se dopoldne si je Koča Popović ogledal mestni muzej in obiskal bruseljsko občino.

Opoldne je položil venec na

grob Neznane vojaka. Spomenik Neznane vojaku v Bruslju označuje spomin na leto 1830, ko je postala Belgija neodvisna. Prebivalci Bruslja se še zdaj pred spomenikom odkrivajo in tako pozdravljajo ta največji spomin na boje za narodno neodvisnost.

Popoldne si je Koča Popović ogledal muzeje in znamenitosti Anversa, kjer mu je župan priredil slovesen sprejem.

Bruseljski listi danes na prvih straneh objavljajo obširna poročila o prihodu državnega sekretarja Koče Popovića.

Po tridnevem državnem obisku se bo Koča Popović pridružil delegaciji SZDLJ, ki jo vodi Vladimir Bakarić. Delegacija bo

imela razgovore s predstavniki Socialistične stranke Belgije v okviru že ustaljene izmenjave gledišč o temeljnih problemih in razvoju mednarodnega položaja, zlasti o delavskem gibanju in medsebojnem sodelovanju. Prijeteljski stiki med Jugoslavijo in Belgijo niso novi in neposredni cilj medsebojnih stikov in razgovorov državnih in političnih ni ureditev nekaterih medsebojnih problemov ali nesporazumov, marveč zgolj nadaljnje razvijanje tistega, kar so predstavniki obeh dežel že dosegli. Tudi Koča Popović in belgijski zunanji ministar Spaak si bosta v svojih razgovorih prizadevala, da bi se stiki med obema deželama še poglobili.

DR. BAKARIĆ NA SESTANKU SZDL HRVATSKE

Naša kmetijska politika

mora rešiti osnovno vprašanje razvoja kmetijstva

Zagreb, 5. marca (Tanjug). — Predsednik glavnega odbora SZDL Hrvatske Vladimir Bakarić je govoril o nekaterih aktualnih vprašanjih naše gospodarske politike. Najprej je rekel, da bi morali pri gospodarskih investicijah paziti ne le na dograditev že začetih objektov, temveč na dokončanje v širšem smislu.

Pretežen del svojega govora je dr. Bakarić posvetil vprašanju kmetijstva. Dotaknil se je tendence, ki so prišle do izraza v diskusijah o napredku kmetijstva

in s tem v zvezi postavil vprašanje, ali je treba forsirati socialistična gospodarstva in socialistično sodelovanje na vasi ali se nasloniti na individualnega kmeta. V odgovoru na to vprašanje je dr. Bakarić rekel, da smo se odločili za hitrejši razvoj socialističnih gospodarstev in socialističnega sodelovanja na vasi, in sicer zato, ker hočemo rešiti vprašanje kmetijstva, ne pa vprašanje vasi, kmeta in kmečkega življenja.

Predsednik Bakarić je opozoril na mnenje tistih, ki postavljajo za vzor kmetijstvo Danske in nekaterih drugih dežel. S tem v zvezi je rekel, da je glavna razlika med nami in Dansko v tem, da je na Danskem 25 % prebivalstva v kmetijstvu, nasproti 60 % pri nas. Mali danski kmet ima približno 16,5 % zemlje, vse drugo so veleposestva. Mi pa nismo, je dodal Bakarić, da bi to bilo, kar je tam preprostem čimtelj, dajalo pečat jugoslovanskemu kmetijstvu. Naši teoretički obžalujejo, da tudi mi ne gremo po tej poti, je nadaljeval Bakarić, čeprav statistike kažejo, da je naš mali kmet dejansko krenil v tej smeri, seveda v svojih razmerah, s svojimi kulturnimi navadami itd. Zanj je to normalna pot, pri kateri mu hočemo pomagati. Toda če želimo rešiti vprašanje kmetijstva, tedaj je ta pot prepočasna, ker ne rešuje problemov, ki so osnovnega pomena za razvoj kmetijstva in za neodvisnost naše gospodarske politike. Zato smo se odločili za veliko pomoč socialističnim gospodarstvom in socialističnim odnosom na vasi, ki morajo stimulirati tudi ta »danski« razvoj našega malega kmeta.

Dr. Bakarić je nadalje rekel, da smo se morali spoprijeti z vprašanjem tako imenovanih dragih investicij, vendar te investicije niso drage, ker nam bodo pocenile proizvodnjo, omogočile usvaritev tržnih viškov, nudile pogoje za odhod iz vasi, prav tako pa tudi možnost nove zaposlitve na vasi.

ČU EN LAJ O KITAJSKI ZUNANJI POLITIKI

KITAJSKE PRIPOMBE NA RAČUN AMERIŠKE POLITIKE

vendar je Peking še vedno za pogajanja o ureditvi vprašanja »dveh« Kitajsk

Peking, 5. marca (Nova Kitajska). V Pekingu se je danes začelo zasedanje Nacionalnega komiteja Politične posvetovalne konference. Zasedanju prisostvuje, kot opazovalci, 260 vodilnih članov mestnih komitejev KP Kitajske in delegacija narodnostne skupine Čuan v Kwangsiu, ki je prišla v Peking, da bi se posvetovala o ustanovitvi avtonomne pokrajine.

Na današnji seji, na kateri je bil tudi predsednik Mao Ce Tung, je poročal o mednarodnem položaju predsednik nacionalnega komiteja Ču En Laj. Izjavil je, da čedalje več dežel ubira pot miru in nevtralnosti in da je to v njihovem nacionalnem interesu, ker se lahko samo tako zavarujemo pred ameriškim nadzorstvom, branijo svojo neodvisnost in kar moč zmanjšajo svoje vojaške izdatke, tako da uporabljajo svoja naravna bogastva za napredek nacionalne izgradnje. Težnje po miru in nevtralnosti je moč opaziti celo med deželami, ki so vključene v zahodne vojaške bloke.

Ministrski predsednik je po-

tem opozoril na to, da je nevarnost vojne še zmeraj živa, »ker se imperialistični krogi nikakor nečejo odreči oboroževanju in vojaškim pripravam«. Če bi si imperialisti drznili začeti novo vojno, bi vsekakor zadeli na združene sile vseh miroljubnih dežel in narodov. Ču En Laj je dalje dejal, da kitajska vlada v celoti podpira sovjetski predlog o razorožitvi in predlog o Bližnjem vzhodu, ki sta nalezela na ugoden odziv tudi v Indiji in drugih deželah.

Ko je govoril o Bližnjem vzhodu, je rekel, da pomenj Eisenhowerjeva doktrina novo obliko ameriškega kolonializma, ki ogroža dežele na Bližnjem vzhodu. ZDA si prizadevajo, da bi s protikomunističnimi in protisovjetskimi gesli ter z ustvarjanjem napetosti potlačile gibanje za nacionalno neodvisnost in razširile svoj vpliv na račun Velike Britanije in Francije. Kar zadeva ti dve deželi, bi morali povzeti nauk iz dogodkov v Egiptu. Dometi bi morali, da morajo odnose med matičnimi deželami in kolonijami zamenjati novi odno-

si, sloneči na medsebojnem spoštovanju suverenosti in neodvisnosti. Takšne enakopravne in medsebojno koristne odnose je moč zgraditi samo na podlagi miroljubne koeksistence.

O ameriško-kitajskih odnosih je Ču En Laj rekel, da so se ZDA okoristile s sporom s Kitajsko tako, da ustvarjajo napetost na Bližnjem vzhodu. Težava je zlasti v tem, da se ZDA nečejo pogajati zastran napetosti na področju Formoze. »Pripravljeni smo poravnati vse spore z ZDA na mirnih pogajanjih, odločno pa branimo svojo državno suverenost in bomo osvobodili Formozo. Nikoli se ne bomo ujeti v past »dveh Kitajsk«, ki jo je nastavila ameriška vlada.

Ču En Laj je potem dejal, da se je med svojimi nedavnimi obiski v nekaterih deželah še močneje prepričal o obnovi in prebujanju Azije in Afrike. »Nobenega razloga ne vidimo, zakaj se ne bi mogli popraviti odnosi s Tajsko, Filipini, Singapurom in Malajo.

Po Ču En Lajevev ekspoziciji je bila današnja seja zaključena.

Blokovsko ozadje

pakistanske politike v kašmirkem vprašanju

Kanpur, Indija, 5. marca. — Nehru je danes govoril na javnem zborovanju v Kanpuru. Izjavil je, da Indija niti za las ne bo popustila od svojega stališča do kašmirskega vprašanja, čeprav bi zadela na grožnje Pakistana ali kakke druge dežele. Nehru je obsojal stališče Velike Britanije in ZDA v kašmirkem vprašanju in dejal, da ti dve deželi temeljnih dejstev sploh ne upoštevata. Nekatere dežele, ki jim indijska politika ni po volji, bi rade s pritiskom od zunaj in od znotraj

spremenile to politiko. Posamezniki v Veliki Britaniji, pa tudi nekateri časniki so začeli uporabljati jezik, ki so ga uporabljali pred 10 ali 15 leti. Nehru je izrazil začudenje, da delajo to odkrito kot grožnja, ki naj bi dosegla, da bi se indijska politika spremenila.

V nadaljevanju svojega govora se je Nehru dotaknil nedavne izjave predsednika pakistanske vlade Sukravardija, v kateri je slednji poudaril, da sta ZDA in Velika Britanija podprli Pakistan zaradi njegovega članstva v Bagdadski zvezi. Po Nehrujevem mnenju se je postavil Pakistan na osterjšo stališče nasproti Indiji zato, ker dobiva zadnje čase čedalje več ameriške vojaške pomoči.

VREMENSKA NAPOVED

za sredo, 6. marca

Toplo z delno do zmerno oblačnostjo. Temperatura ponoči med -4 in 0, v Primorju okoli 5, čez dan med 12 in 16 stopinjami C.

SKUPŠČINSKO ZIVLJENJE

KAJ PREDVIDEVA OSNUTEK ZAKONA O ADVOKATURI

O njem bo razpravljala odbor za organizacijo oblasti in upravo Zvezne ljudske skupščine

Beograd, 5. marca (Tanjug). Za 11. marec je sklicana seja odbora za organizacijo oblasti in upravo Zvezne ljudske skupščine. Na njej bodo obravnavali osnutek zakona o advokaturi. Zvezni izvršni svet je poslal ta zakonski osnutek Zvezni ljudski skupščini, da ga prouči na svojem prihodnjem zasedanju, ki bo v drugi polovici marca. Hkrati je ZIS obvestil skupščino, da je določil podpredsednika Aleksandra Rankovića za svojega predstavnika na obravnavanju osnutka tega zakona.

Zakonski osnutek o advokaturi obsega vrsto določb o pridobitvi advokature in o njenem

Šole za delavce

Zvezna komisija za reformo šolstva je sprejela predlog o reformi strokovnih šol. Strokovnjaki razpravljajo zdaj o učnih načrtih in programih, pa tudi o sprejetju predpisov za sistem izpopolnjevanja strokovnih kadrov. S temi predpisi bo določen položaj šol, v katerih se šolajo delavci. Izmed več kot milijon 200.000 delavcev v naši industriji jih je 62% nekvalificiranih ali priučeni, komaj 38% pa je kvalificiranih in visoko kvalificiranih.

Dosedanji šolski sistem je v glavnem usmerjal mladino na gimnazijo in šole, ki pripravljajo tako imenovane neproduktivne kadre.

prenehanju, o dolžnostih in pravicah advokatov, o advokatskih pripravnikih in drugih vprašanih s tega področja. Kot prvo osnutek poudarja, da je advokatura javna služba, s katero je zagotovljena pravna pomoč državljanom, ustanovam in organizacijam za zaščito njihovih pravic in koristi. V osnutku je tudi poudarjeno, da slone javni značaj advokature, advokatske zbornice in samostojnost advokatov pri delu na načelih družbenega upravljanja.

Osnutek zakona o advokaturi predvideva, kakšen bodi odnos državnih organov do nje. Ta odnos bi slonel na načelu samostojnosti advokatskih organizacij. Državni organi lahko ocenijo njihove sklepe samo v primerih, ko gre za kršitev zakona, izvršni sveti pa jih lahko razveljavijo samo v primerih, če so nezakoniti. Določbe novega zakona predvidevajo, da lahko ljudski odbori in družbene organizacije uposta-

vijo takšno pravno službo, ki bo državljanom nudila pravno pomoč tako, da bi zanje sestavljali popravke in jim dajali pravne nasvete. Uslužbenci te službe bi lahko zastopali državljanke tudi pred sodišči, če to sklene ljudski odbor. Osnutek zakona pa predvideva, da bi morali imeti takšni uslužbenci advokatski ali sodni izpit.

Nadaljnje določbe zakona o advokaturi govore o pridobitvi advokature ter o pravicah in dolžnostih advokatov.

OB LETNI SKUPŠČINI ZDRUZENJA TEKSTILNE INDUSTRIJE

Tovarne hočejo kredite

za zaloge izdelkov in rekonstrukcijo naprav

Beograd, 5. marca (Tanjug). Da bi ustvarili ugodne pogoje za povečanje proizvodnje in odstranili sedanje pomanjkljivosti, bodo morale tekstilne tovarne letos urediti dva zelo pereča problema. Proizvajalci tekstilij poudarjajo, da je treba čimprej odobriti kredite za zaloge izdelkov in se lotiti rekonstrukcije naprav, katerih obraba znaša povprečno nad 60%.

Nad 300 predstavnikov naših tekstilnih tovarn, v katerih je zaposlenih nad 100.000 delavcev in uslužbencev, bo na jutrišnji letni skupščini ponovilo zahtevo po odobritvi kreditov za zaloge, da bi naposled odpravili medsebojno kreditiranje industrije in trgovine, dosegli stabilizacijo zalog tekstilnih izdelkov in povečali njihovo izbiro. Podatki kažejo, da se to kreditiranje zlasti od leta 1954 ni razvijalo vzporedno z naraščanjem proizvodnje, ki narašča mnogo hitreje, kakor se večajo krediti za obratna sredstva.

Združenje proizvajalcev tekstilij zahteva, naj bi tekstilnim tovarnam odobraval kredite za zaloge izdelkov v višini 45% dnevnih proizvodnje. Če bi tej zahtevi ugodili, bi lahko vse tekstilne tovarne v prihodnjih petih letih obnovile svoje obrate. Nad 40 tovarn se je obrnilo na Invest-

cijsko banko, da bi jim odobrila kredite za obnovo. Letos se bo ustavilo tovarn, ki hočejo dobiti kredit, povečalo. Strokovnjaki menijo, da je treba čimprej proučiti zahteve proizvajalcev tekstilij, da bomo tekstilne tovarne čimprej obnovili.

Iz poročila Združenja je videti, da se je lani povečala proizvodnja zlasti v industriji preje in tkanin iz lanu in jute, kakor tudi v proizvodnji bombažne tkanine, vtem ko je bila proizvodnja predlanih vlaken in tkanin iz naravnih svile manjša, kakor smo pričakovali. Tovarne bombažne in volnene preje v Sloveniji niso izdelale predvidenih količin; za letnim planom so zaostale za 6%, ker jim je primanjkovalo v zimskih mesecih električne energije. Letošnji družbeni plan predvideva povečanje proizvodnje v tekstilni industriji za 10%.

ZAKLJUČKI POSVETOVANJA O SOCIALNI ZAŠČITI V ZVEZNEM IZVRŠNEM SVETU

Posebne otroške sklade

za socialno zaščito otrok naj bi imela vsaka občina

Beograd, 5. marca (Tanjug). Na posvetovanju o vprašanju socialne zaščite, ki je bilo te dni v Zveznem izvršnem svetu, so obravnavali zlasti organizacijo socialne zaščite otrok. Izrazili so mnenje, da je treba posvetiti največjo pozornost zdravstveni zaščiti otrok, da bi zmanjšali njihovo veliko umrljivost.

Čeprav predpisi predvidevajo obvezno cepljenje otrok proti nalezljivim boleznim, stariši niti polovice otrok v naši državi ne dajo cepiti, tako da je umrljivost za davico, tetanusom in ošpicami zelo velika. V perspektivnem načrtu o razvoju socialnih služb mora biti na prvem mestu organizacija službe zdravstvene zaščite otrok, ki jih je treba cepiti proti nalezljivim boleznim.

V razpravi so največ govorili o splošni skrbi za otroke, zlasti za otroke zaposlenih mater. Udeleženci posvetovanja so menili, da bi lahko pri tem mnogo pomagale stanovanjske skupnosti. Kar se tiče gmočnih sredstev za zagotovitev socialne zaščite, so poudarili, da je treba to vprašanje urediti s posebnimi otroškimi skladi. Takšen sklad naj bi imela vsaka občina. Skladi naj bi bili stalni, ne pa odvisni od trenutnega položaja in tekočih dohodkov občin. Stabilnost skladov za socialno zaščito otrok bi zagotovili s stalnimi dotoki, in sicer delno z vplačili in sredstvi ustanov socialne zaščite, delno pa z dohodki prebivalstva.

Na posvetovanju so poudarili, da je napačno mnenje, da je iz otroškimi dokladami gmočna skrb za otroke izžepana. V tej zvezi so kritizirali nazadovanje številne otroških jasli in zavetisti, odkar so postala ustanove s samostojnim financiranjem. Po mnenju udeležencev bi morali otroške jasli in zavetisti razvijati, ker lahko prek njih najučinkoviteje pomagamo zaposlenim materam in zagotovimo skrb za otroke. Stanovanjske skupnosti bi lahko pomagale, da bi upostavili zadostno število teh ustanov.

Udeleženci posvetovanja so izrazili mnenje, da je v sistemu nastanitve neposrednih otrok v domove mnogo pomanjkljivosti. Iz domov dostikrat prihajajo duševno zaostali in za življenje nesposobni otroci. Domovi bi lahko ostali kot skrajna nujsnost za preskrbo otrok, prvenstveno pa je treba uporabljati preskrbo otrok v družinah. V organizaciji otroških kolonij je bilo mnogo pomanjkljivosti, ki pa bi jih lahko odstranili, če bi zagotovili nadzorstvo zdravstvenih delavcev nad otroki v teh kolonijah. Na posvetovanju so izrazili mnenje, da bi bili potrebni zvezni zakonski predpisi o otroških ustanovah.

Kulturne

VESTI

RAZSTAVA SODOBNE POLJSKE UMETNOSTI

Jugoslovanskemu občinstvu se bo še ta mesec predstavilo 16 slikarjev in 9 kiparjev iz Poljske. Razstava sodobnega poljskega slikarstva in kiparstva bo v umetniškem paviljonu v Beogradu, odprta pa jo bodo 21. marca. V zameno za to razstavo bodo v dneh od 5. do 25. maja odprli v Varšavi razstavo sodobnega jugoslovanskega slikarstva. Dela s te razstave so bila nedavno razstavljena v Rimu in Milanu. Razstava poljskih umetnikov, ki bo prikazala najvidnejše poljske likovne umetnike predesem iz vrst mlajše generacije, bo le pregled pojavov v sodobni poljski umetnosti in ne celotna slika --vojne linije grup in posameznikov v umetniškem snovanju današnje Poljske.

IMENOVAN JE DELOVNI ODBOR II. MEDNARODNE GRAFIČNE RAZSTAVE

Ena največjih prirediteljstev letošnje ljubljanskega festivala bo nedvomno II. mednarodna grafična razstava v Moderni galeriji v Ljubljani. Razstava sodobne svetovne grafike -- Ljubljana je postala že nekakšno središče grafikov -- bo v Ljubljani odprta tri mesece -- od 15. junija do 15. septembra.

Nedavno je bil imenovan o okoliu sekretariata mednarodne grafične razstave delovni odbor za II. mednarodno grafično razstavo v Ljubljani. V odboru so: predsednik odbora predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar, sekretar Zoran Kržišnik in člani: Ivo Frol, sekretar Komisije za kulturne stike z inozemstvom, dr. Zdenka Muk, direktorica muzeja umetne obrti v Zagrebu, univerzitetni profesor dr. France Stele, dr. Izidor Cankar, dr. Karel Dobida, ravnatelj Narodne in Moderne galerije v Ljubljani, zastopnik Speta za kulturo OLO Ljubljana Zoono Miklavčič, Marjan Detoni, predsednik Zveze grafične sekcije, in slovenski slikarji-grafiki Božidar Jakac, France Mihelič, Riko Debenjak in Miha Maleš.

NASI LIKOVNIKI V PRAGI

Na povabilo Zveze češkoslovaških likovnih umetnikov bodo slovenski likovni umetniki, slikarja Gojmir Anton Kos in Miha Maleš ter kipar Karel Putrih, razstavljali letos v Pragi. Razstavo prireja Zveza češkoslovaških likovnih umetnikov, odprta pa jo bodo predvidoma junija letos. Naši umetniki bodo razstavljali skupno okrog sto svojih del. Miha Maleš se bo predstavil z grafičnimi listi, Gojmir Anton Kos z olji, Karel Putrih pa bo razstavljala okrog 15 manjših plastik.

RAZSTAVA MIHE MALESA V ZÜRICHU

Soet za kulturo in prospeo LRS je pripravil razstavo del slikarja Mihe Maleša v Zürichu. Maleš bo razstavjal v »Galerie Beno« okrog 40 grafik in monotipij, nastalih o tridesetletnem plodnem umetniškem delovanju. Razstava ima tako značaj nekakšne male retrospektive Malešev grafike. Otoroiten razstave bo to nedeljo zvečer.

Ob tej retrospektivni razstavi Malešev grafike je Moderna galerija v Ljubljani izdala lep katalog.

Več sredstev -- večja odgovornost

Letos bo imelo naše kmetijstvo na razpolago 242 milijonov dinarjev iz republiškega sklada za pospeševanje kmetijstva, iz republiškega investicijskega sklada pa okrog 200 milijonov. Okrajni pospeševalni skladi bodo znašali okrog 400 milijonov, pravo toliko pa tudi okrajni investicijski skladi. Občinski investicijski skladi bodo predvidoma znašali okrog 500 milijonov, lastna sredstva kmetijskih združenj pa okrog 3 milijarde in pol. Če pristoječo še proizvodne kredite in kredite za obnovo sadjarstva in vinogradništva, ki jih dajejo združene hranilnice in posojilnice, vidimo, da bodo sredstva, ki bodo letos na razpolago kmetijstvu v Sloveniji, znašala nad 5 milijard dinarjev. Tolikšne vsote o ta namen še ni bilo na razpolago.

Prav iz razloga, da je letos nad milijardo dinarjev več na razpolago za kmetijstvo kot lani, ne da bi računali pri tem še zvezi investicijski sklad, iz katerega bodo črpali tudi slovenski interesi znatna sredstva, občutimo, kako velika naloga je pred slovenskimi proizvajalci, posebej pa pred kmetijskimi organizacijami od posameznih kmetijskih združenj do Glavne združne zveze.

Pri formiranju skladov zlasti pri kmetijskih združenjih je o zadnjih letih čutili težnjo, da se prilijo sredstev v te sklade iz leta o leto več, potrošnja pa se s razmeroma manjša. To seveda ni najbolje, ker je na ta način prizadeta razširjena produkcija in bi manjšo potrošnjo lahko upravičili le tam, kjer težijo za tem, da se jim nabere nekaj več sredstev, da bi jih kasneje lahko uporabili za neko večjo in dobro premišljeno investicijo. Vendar bi se tudi v tem primeru lahko združile na primer dve, tri z druge in sredstva določile v en sam skupen objekt. Posebna nevarnost, ki nekako preži na vse te sklade, je tudi v tem, da o začetku leta operiramo z velikimi številkami, ko pa je treba črpati sredstva namensko, jih ni več, ker so šla že za najrazličnejše druge potrebe. Pri tem je nujno, da trošimo sklade namensko, to je v tiste namene, za katere so skladi določeni.

Pri osem tem naletimo še na težavo, ki pa je ne moremo še o celoti odpraviti. Družbeni plani namreč še niso odsej potrebni, pač pa se sredstva v posamezne sklade stekajo po nekaj splošnih kriterijih, ki so administrativno določeni. Med letom se zato pokažejo pomanjkljivosti in jih že ni moč več odpraviti.

Letos bodo verjetno prav tako kot prejšnja leta ostala delno neizkoriščena sredstva, ki so namenjena kmetijstvu, če se ne bodo naša pospeševalna služba in naše kmetijske in združne organizacije v celoti resno lotile pospeševanja kmetijstva in s tem v zvezi preudarno in smiselno izdelale posamezne načrte, najemale investicijska sredstva, oziroma trošila sredstva, ki so na razpolago za pospeševanje kmetijstva. K

temu načrtovanju bodo morale kmetijske in združne organizacije pritegniti najširši krog zainteresiranih proizvajalcev in potrošnikov, da bodo potrebe prišle res do izraza in da bodo tako sredstva najbolj smotno uporabljena. Dosej se je namreč večkrat primerilo, da so razni načrti in pobude prišle od nekaterih uslužbencev oziroma le od ozkega kroga ljudi, ki niso mogli imeti celotnega pregleda nad potrebami, niti niso mogli upoštevati vseh čimilitelj, ki so bili odločilni za določeno investicijo. Tako je večkrat prišlo do nesmiselnih predimenzioniranih in nepotrebnih objektov in gradenj. Do tega ne bi prišlo, če bi odgovorni ljudje upoštevali dejanske potrebe in organski razvoj kmetijstva ter rast združništva na določenem področju.

Tudi dosej je družba dajala, zlasti v zadnjih letih, znatna sredstva za pospeševanje kmetijstva. Ta vložena sredstva pa se še ne poznajo o proizvodnji tako, da bi lahko trdili, da so bila vedno najbolj smotno vložena. Letos moramo poskrbeti, da bodo res koristno potrošena in da se nam bodo, vložena v najrazličnejše pospeševalne in predelovalne obrate, takoj obrestovala ter da se bodo investicije res poznale o povečanju kmetijskih proizvodnj. Odgovorna naloga, ki se postavlja pred združne in kmetijske organizacije, bo lahko izvedena, če bo tem organizacijam pospeševanje kmetijstva res prva in glavna skrb. St.

DNEVNA KRONIKA

Program JAT za letos

Letala na progi Beograd-Titograd bodo v prihodnje letala trikrat na dan, medtem ko bo promet med Beogradom in Sarajevom vzdrževalo šest letal na teden namesto štirih. Od 14. aprila dalje bodo redni letalski promet od Beograda do Pariza, Aten in Kaira spet vzdrževala letala »Conwaire« jugoslovanskega aerotransporta. Letos je bila uvedena letalska proga do Tirane.

Med poletno sezono od 15. junija do 30. septembra bodo uvedli novo mednarodno progo Dunaj-Bled-Dubrovnik, na kateri bodo letela letala jugoslovanskega aerotransporta. Razen tega bo Bled povezan z letalsko progo z Beogradom in Zagrebom, Dubrovnikom pa neposredno s Sarajevom, Skopljem, z Zagrebom in Ljubljano.

Od 14. aprila dalje bo JAT skrbel za redni promet na 15 notranjih in 12 mednarodnih progah, tako da bodo Beograd in turistična centra Bled in Dubrovnik povezani z vsemi večjimi mesti doma in v tujini.

Kongres kardiologov Jugoslavije

V Miločeru pri Budvi bo od 20. do 24. aprila kongres kardiologov Jugoslavije, ki se ga bo udeležilo 230 zdravnikov iz države in veliko števil gostov iz tujine. Naši zdravniki bodo prebrali 50 strokovnih referatov, izmed gostov iz tujine so dosej napovedali svoj prihod zdravniki iz Francije, Švice, Zahodne Nemčije, Poljske, Belgije, Romunije, Italije in CSR. Pokroviteljstvo nad kongresom je prevzel predsednik Ljudske skupščine Crne gore Blažo Jovanović.

Delegate za kongres delavskih svetov bodo izvolili do 15. maja

Na zadnji seji ožjega odbora za sklicanje kongresa delavskih svetov Jugoslavije so sklenili, da bodo delegate za ta kongres izvolili najpozneje do 15. ne pa do 1. maja, kakor je bilo sprva rečeno. Rok za izvolitev delegatov so podaljšali zato, ker bodo organi upravljanja v podjetjih do 30. aprila zaposleni z volitvami novih delavskih svetov.

Reško podjetje »Aleksandar Mamić« je izdelalo prototip stroja za izdelovanje testenin

V reškem podjetju »Aleksandar Mamić« je začel včeraj obratovati novi prototip stroja za izdelovanje testenin.

RAZMIŠLJANJA -- KRITIKA -- POLEMIKA

POTROŠNIŠKI SVETI IN NJIHOVA MATERIALNA OSNOVA

Če smo dosej propagirali potrošniške svete in se le-ti niso mogli uveljaviti, je vzrok v tem, da zanje ni bilo prave materialne podlage. Vedeli smo več ali manj samo to, kar je aler že precej časa jasno, vendar smo v načelu, da mora biti tudi potrošnja organizirana in ne samo kontrolirana. S potrošnjo se gospodarski proces zaključuje. Torej je tudi potrošnja del gospodarskega procesa, ki ga je treba prav tako organizirati, prav tako planirati, zlasti pa ne v taki obliki, da bi potrošnja obravnavali kot aktivni gospodarski čimilitelj. V kolikor je prišla potrošnja v naše gospodarske račune, je zmeraj več ali manj fungirala le kot pasivni element, ki mora prav tako dobiti svoj delež pri delitvi nacionalnega dohodka. Le počasi je začelo prodirati spoznanje, da tudi potrošnja neposredno vpliva na gospodarski proces ne samo v tem smislu, da je potrošnja v končni fazi namenjena človeku kot najbolj neposredno aktivnemu gospodarskemu čimilitelju, ampak tudi v svoji proporcionalni obliki kot protipostavka proizvodnji. Proizvodnja in potrošnja sta medsebojno funkcionalno povezani. Določeni proizvodnji mora ustrezati določena potrošnja in obratno.

Če torej spoznavamo, da je treba proizvodnjo organizirati in planirati, je jasno, da je treba tudi potrošnjo vsaj spraviti v sklad s tako planirano proizvodnjo. To še toliko bolj, ker je vsak proizvajalec hkrati potrošnik. Kot proizvajalec je zainteresiran, da svoje proizvode na-trgu čim dražje proda, kot potrošnik pa bi najraje čim ceneje kupil. V pogojih delavskega upravljanja je proizvajalec in potrošnik tudi osebno identiten, kar v kapitalizmu običajno ni. Tako se dogaja, da posamezna podjetja v želji, da bi zvišala zaslužek delovnega kolektiva, dvigajo cene, kar povzroča splošne premike v cenah, ki hočejo dobiti nazaj izgubljeno pariteto. Povznanje cen enim proizvajalcom ima vedno za posledico povznanje tudi na drugih področjih. In tako proizvajalec, ki dviguje cene zaradi povečanja svojega zaslužka, hkrati točno po sebi kot potrošnik, kar ima lahko za posledico samo poškodno dviganje cen brez potrebne izboljšanja v življenjskem standardu delovnega človeka.

Glavna značilnost blagovnega gospodarstva je trg. Trg odloča o usodi proizvajalcev. Tu se meri in priznava količina družbeno potrebne dela, kar se z drugimi besedami pravi, tu se odloča o rentabilnosti posameznih podjetij. Nerentabilna podjetja morajo propasti z vsemi posledicami, ki iz tega izhajajo. Mi tega ne smemo preprečevati, če nečemo, da ne pride do zastaja v gospodarstvu in do splošnega nazadovanja. Toda mi lahko pripomremo, da do tega sploh ne pride. In to naj bi dosegli v prvi vrsti tako z organizacijo proizvodnje kot z organizacijo potrošnje. In če s proizvodnjo po naših načelih socialističnega gospodarstva upravlja proizvajalec, če on odloča o proizvodnji, če mu omogočamo v ta namen posebne organe, preko katerih uveljavlja to svojo pravico, je popolnoma logično, da istemu proizvajalcu damo ustrezne pravice tudi kot potrošniku.

In kakor se delavsko upravljanje uveljavlja lahko samo v pogojih tržnega gospodarstva, ko ima proizvajalec o čem odločati, ker je sicer delavsko upravljanje samo gola formalnost brez vsebine, tako se more uveljavljati pravica potrošnika samo takrat, ko ima potrošnik o čem odločati. O čem odločati pa ima potrošnik možnost šele takrat, ko imamo svobodno trg, ko imamo možnost prostega formiranja cen in prostega gibanja blaga. Vsega tega pa dosej nismo imeli. Zato je tudi več kot jasno, da so mogli potrošniški sveti določiti ostati več ali manj samo formalnost brez ustreznega vpliva na potrošnjo in se niso mogli uveljaviti kot gospodarski faktor, ker niso imeli svojega terena, kjer naj bi se zakoreninili. Potrošniški sveti morajo biti v prvi vrsti gospodarski faktor. Če to iz katerega koli razloga niso, bodo ostali več ali manj samo formalnost, pa tudi kot politični faktor ne bodo pomenili dosti, ker ne morejo vsteti v zraku, ampak morajo izražati čisto točno določene konkretne materialne interese.

PREVEČ ADMINISTRATIVNIH ELEMENTOV

Mi dosej tudi v blagovnem prometu nismo imeli tistega, kar označujemo s pojmom trgovina. Naša trgovina je dosej imela na sebi še vedno več administrativnih elementov kot pa gospodarskih. Šele z novim sistemom o delitvi dohodka prehajamo na to, da bo trgovina delala po principu, ki je edini

gospodarski princip za trgovino. Namreč kupi čim ceneje, prodaj čim draže. Nam, ki smo navajeni vedno videti v trgovini samo faktor distribucije, ne pa tudi faktor trga, ki odločilno vpliva na proizvodnjo in na družbeno delitev dela, se nam bo to nacelelo zdelo kaj čudno. Posebej se v pogojih stabilizacije trga, ko nam mora biti stalna skrb, da ne povzročimo vsake naraščanje cen. Toda če tega principa v trgovini ne sprejmemo, ne bomo prišli nikoli do normalnih odnosov ne samo v trgovini, ampak tudi v proizvodnji. Normalna proizvodnja zahteva tudi normalno trgovino, te pa ni brez tistih načel, na katerih počiva vsa gospodarska stimulacija: čim manj vložiti v gospodarski proces in čim več iz njega potegniti.

To načelo, ki je v normalnih razmerah popolnoma na mestu in ki ga moramo sprejeti tudi mi, ne da bi se sklicevali na nenormalnost naših pogojev, ker sicer ne bomo mogli priti nikoli v normalne pogoje, pa zahteva prav zaradi teh naših nenormalnih pogojev še posebno previdne aplikacije. Nasa trgovina mora delati kot trgovina, ima pa v naših pogojih toliko možnosti za izkoriščanje nenormalnih pogojev na trgu, da rezultat takega trgovanja ne bi bil vedno pravi odsev gospodarskih pogojev.

gospodarski princip za trgovino. Namreč kupi čim ceneje, prodaj čim draže.

Nam, ki smo navajeni vedno videti v trgovini samo faktor distribucije, ne pa tudi faktor trga, ki odločilno vpliva na proizvodnjo in na družbeno delitev dela, se nam bo to nacelelo zdelo kaj čudno. Posebej se v pogojih stabilizacije trga, ko nam mora biti stalna skrb, da ne povzročimo vsake naraščanje cen. Toda če tega principa v trgovini ne sprejmemo, ne bomo prišli nikoli do normalnih odnosov ne samo v trgovini, ampak tudi v proizvodnji. Normalna proizvodnja zahteva tudi normalno trgovino, te pa ni brez tistih načel, na katerih počiva vsa gospodarska stimulacija: čim manj vložiti v gospodarski proces in čim več iz njega potegniti.

To načelo, ki je v normalnih razmerah popolnoma na mestu in ki ga moramo sprejeti tudi mi, ne da bi se sklicevali na nenormalnost naših pogojev, ker sicer ne bomo mogli priti nikoli v normalne pogoje, pa zahteva prav zaradi teh naših nenormalnih pogojev še posebno previdne aplikacije. Nasa trgovina mora delati kot trgovina, ima pa v naših pogojih toliko možnosti za izkoriščanje nenormalnih pogojev na trgu, da rezultat takega trgovanja ne bi bil vedno pravi odsev gospodarskih pogojev.

Z novim sistemom v trgovini, ki je vsebovan v uredbi o delitvi celotnega dohodka gospodarskih organizacij, se med drugim doseže tudi to, da so odnosi v trgovini neprimerno bolj jasni, kot so bili dosej, kjer je trgovina vedno lahko pokazala na drugega kot krivca za zvišanje cen. S sedanjim sistemom pa so odnosi toliko jasni, da bi tudi potrošnik tista, ki je povzročila dvig cen. V takih pogojih bo imel kar dosej ni bilo mogoče. Negodovanje potrošnikov je zadetvalno vedno v prazno, tudi če je bilo upravičeno, ker je trgovina vedno lahko pokazala na drugega. Sicer pa v trgovini tudi ni imela takih možnosti, kot jih ima sedaj, ko je od nje neprimerno bolj odvisno, kako se bodo gibale cene.

In tu pridemo do materialne osnove za potrošniške svete. Kako bodo organizirani, kako bodo vplivali na gibanja v gospodarstvu, vse to so še precej odprta vprašanja. Za sedaj realne perspektive za uveljavljanje. Tako da bomo o potrošniških svetih lahko začeli govoriti kot o resničnem, vplivnem gospodarskem faktorju, tako pomembnem, da bo vsak potrošnik čutil po njem potrebo kot instrumentu vsakega vpliva na gospodarski proces. Dokler pa tega ni, se potrošniški svet ne more izviti iz svojih zgolj politično propagandnih pogojev.

Ta proces bo zrelostni izpit mlade italijanske demokracije, saj so razmere dosegle že tisto stopnjo, ko dvoumni in polovični odgovori niso več mogoči.

Nekaj o dejavnosti
umetničnih bolnišnic
v Ljubljani

USPEŠNO DELO V TEŽAVNIH OKOLIŠČINAH

Ze površen pregled letnega poročila kliničnih bolnišnic v Ljubljani o delu v minulem letu da bralcu pomisli na številne težave, pa v zvezi temu uspešno delo, ki ga ta zavod že vrsto let opravlja.

V minulem letu so vsi oddelki kliničnih bolnišnic sprejeli na zdravljenje 43.192 bolnikov s povprečno ležalno dobo 15,3 dni in tako nudili 662.949 oskrbnih dni. V istem obdobju je bilo 153.513 ambulantnih pregledov. Po številu ambulantnih pregledov je na prvem mestu stomatološka klinika (34.404), sledijo: kirurgija (27.486, od tega le 5059 na aseptiki, vse ostalo na nezgodah in septiki), ortopedija (17.268), onkološki zavod (13.253) itd. Največ sprejemov je bilo na ginekološko-porodniški kliniki, sledijo — kirurška, infektološka in ostale.

Med oskrbovanci je velika večina socialno zavarovanih in le 2516 privatnikov, med temi pa 54 tujih državljanov. Na zdravljenje je bilo največ Ljubljancev (26.541), veliko manj iz ostalih okrajev in iz drugih republik.

Cene za oskrbni dan so se med letom večkrat zvišale; najnižje cene so na očesni, najvišje pa na ginekološko-porodniški kliniki. Povprečna cena za klinične bolnišnice ob koncu minulega leta je bila 1468 din (najnižja 983 na očesni in najvišja 1988 din na ginekološko-porodniški kliniki).

POMANJKANJE KADRA IN VELIKA ZAPOSLENOST

Nekaj navedenih števil nam sicer dokaj pove, toda še vedno ne dovolj, če ne poznamo pogojev, v katerih mora oseba zavoda opravljati svoje odgovorno vsakdanje delo. Zavod je klinika in bolnišnica hkrati, zato so problemi toliko bolj pereči in potrebni rešitve. Največje težave zavoda so pomanjkanje osebja in premajhni ter neprimerni prostori.

Klinične bolnišnice imajo še sedaj nezasedenih 126 sistemiziranih mest. Največ manjka sred-

nega in nižjega medicinskega kadra, toda niti zdravnikov ni zadosti. Stanje je toliko slabše, ker precejšnje število zdravnikov in srednjega medicinskega osebja opravlja številne druge posle izven matičnega zavoda. Veliko zdravnikov hkrati predava na medicinski fakulteti in drugih višjih in srednjih medicinskih šolah, dalje so honorarni nastavlenci specialnih ambulant poliklinike, vodje specialnih ambulant pri zdravstvenih domovih izven Ljubljane, člani različnih komisij, vodje posvetovalnic itd.

PROSTORI NASPLOH NE USTREZAJO

Se bolj pereče vprašanje pa so prostori, ki so zdaj v mnogih primerih zastareli, pretesni in ne nudijo ponekod niti osnovnih higienskih pogojev dela, da o sodobnosti sploh ne govorimo. Zavod je bil zgrajen leta 1896, se iz leta v leto sicer širil, bile so nekatere novogradnje, večje ali manjše adaptacije, toda zdaj več ne more ustrezati dvojnemu namenu in so nove adaptacije le delna rešitve. Predolgo bi se začeli, če bi naštevati vse pomanjkljivosti in težave, nekatere stvari pa le moramo omeniti.

Fiziološka klinika je najmlajša, nameščena v adaptiranih prostorih na Kozlezi. Razpolaga s 56 posteljami, po standardu CHZ pa bi smela imeti v teh prostorih največ 47 postelj, da bi ustrezala higienskim zahtevam. Naval bolnikov pa je tak, da se mora

NOVOGRADNJE NEODLOŽLJIVE

Na nevrološki kliniki je stanje še slabše, če upoštevamo še naravo bolnika, ki se na tej kliniki zdravi. Nekdo je rekel, da je hodnik pred ambulantno te klinike podoben kolodvorski čakalnici ob

Tudi v očesnem oddelku ljubljanskih kliničnih bolnišnic je velika stiska s prostorom. Bolniki čakajo na hodniku, kjer dobivajo zdravlila

posteljni fond prekoračiti kar za 50 % in celo več. Bolniki ležijo po hodnikih na ležalnikih, nimajo osnovne udobnosti, da o sodobni urejenosti pljučnega oddelka oziroma klinike ne govorimo.

Na infektološki kliniki je število postelj (in prostorov) odločno premajhno, kar se je še posebej pokazalo v minulem letu ob izbruhu epidemije meningitisa, ko je bilo potrebno odpreti zasilno bolnišnico s 300 posteljami. Zaradi prenatrpanosti ni moč ločiti bolnikov po vrsti bolezni, kot bi to sicer morali, bolniki se mešajo v isti čakalnici itd.

najhujšem prometu. Ta klinika ima namreč čakalnico samo za blizu 10 bolnikov, vsi ostali se gnetejo na hodniku in skozi to množico ljudi gre ves tekoči promet osebja, nosilnic, vozičkov itd. O potrebi po prostorih priča dejstvo, da ima klinika en sam prostor, pa še ta je tesen za preventivno, preiskovalno, laboratorijsko, praktično vaje s študenti, izpite s študenti, sestanke in konference in še klinično knjižnico.

Nič bolje ni na ostalih klinikah — očesni, interni, kirurški, v onkološkem inštitutu ali v inštitutih fakultete. Tudi notranja opremljenost klinik ne ustreza več; predvsem primanjkuje novjših pripomočkov in aparatov. Vsega tega ni moč rešiti z adaptacijami, zato so novogradnje neodložljivo potrebne.

Položaj osebja kliničnih bolnišnic v Ljubljani ni nikakor zadovoljiva, vendar pa uspešno opravlja svoje težko in odgovorno nalogo. O tem najzgovorneje pričajo številke o sprejetih in ozdravljenih v minulem letu.

B. S.

Skupščina Združenja jugoslovanskih železarn

V ponedeljek se je začela v Tuzli letna skupščina Združenja jugoslovanskih železarn, ki se je razen 60 delegatov udeležujejo tudi člani Zveznega izvršnega sveta Franc Leskošek in predsednik Zvezne industrijske zbornice Todor Vujasinović ter delegati Zveznega planskega zavoda, Investicijske banke, odbora za zunanjo trgovino in Centralnega sveta sindikatov rudarskih in metalurških delavcev. Poročilo o delu Združenja v letu 1956 pravi, da so se ustrile oblike sodelovanja med železarnami in sorodnimi podjetji. Lani se je ponovno povečala proizvodnja jekla, železa, koks in drugih proizvodov. Železarnarje so lani privikar zadele na vprašanje plesnaja svojih proizvodov. Sprememba investicijske politike je povzročila stagnacijo na trgu investicijskih potrebščin, s čimer so bile najbolj prizadete železarnarje v Zenici, Iliašu in Sisku.

Miloš Macarol

ODPRLI BODO TUDI OSKRBOVALNI CENTER

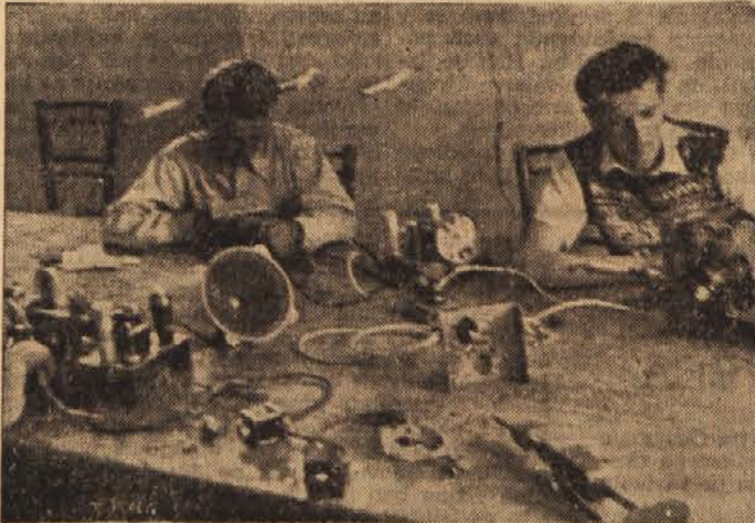
Vzporedno z razgibanjem tovrstne založniške dejavnosti bo letos tudi odprt tako želeni oskrbovalni center oziroma servis, ki bo ljubiteljem tehnike, predvsem pa šole in organizacije Ljudske tehnike oskrboval s potrebnim materialom, kakršen je pač potreben pri takšnih delih. Ta servis bo postopoma oskrbeval tudi proizvodnjo raznih sestavnih delov, ki jih s preprostim orodjem ni moč izdelati, in s tem omogočil amaterjem izdelavo tudi zahtevnejših modelov in vzorcev. Ta dejavnost pa bo vsakega povezana z izhajajočo literaturo ter potrebami šol in amaterjev.

Z vsemi temi pridobitvami bo ustvarjena materialna baza, ki je bila doslej, resda, glavna ovira pri reševanju problema tehnične vzgoje naše mladine in odraslih.

KNJIZICE, KI BI MOREBITI ZANIMALE TUDI ODRASLE

Komisija za tehnično vzgojo mladine pri GO LTS, ki se po-

čine obdelave. To velja tudi za drevesnice. Omenjena komisija si zlasti prizadeva za oskrbo šol s tako imenovanim Wolfom obdelovalnim orodjem, ki je pri nas še malo poznano, pa bi bilo vendar pomembno za vse kmetovalce. Kar zadeva ureditev samih šolskih vrtov, bi nekaj različnih arhitektonskih osnutkov, ki bi prikazali, kako naj se uredi šolski vrt, učitelji prav gotovo z veseljem pozdravili.

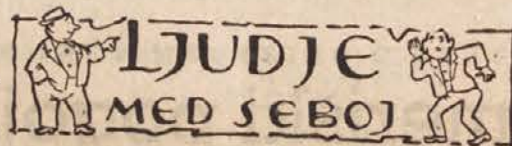
V kroških Ljudske tehnike sestavljajo tudi radijske sprejemnike

spretnosti, kar je razen uspehov dalo tudi vrsto dobrih izkušenj za bodoče usmerjanje tega pouka. Ze zdaj je očito, da tedensko ena ura pouka ročnih spretnosti ne zadostuje, zato večina šolnikov prenaša ta pouk na izvenšolske krožke, ki so dokaj uspešni.

UREDILI NAJ BI SOLSKE VRTOVE

Pomembna pridobitev za sleherni šol bi bili tudi šolski vrtovi. Za te se posebej zavzema Kmetijsko-tehnična komisija pri GO LTS. Pri tem ne gre za to, da se obstoječi vrtovi odvzamejo učitelju, ki jih običajno obdeluje, kolikor za to, da se vrtovi primerno uredijo in goje z udeležbo učencev. Težnja bo verjetno, da se uvede razne botanične grede, toda pretežni del naj bi vendarle predstavljale kulture, ki ljudem služijo kot hrano, pri čemer pa je nujno upoštevati sodobne na-

drobneje ukvarja z vsemi temi problemi, bo letos presenetila ne le šolnike, temveč tudi vse ljubitelje tehnike še z vrsto stvari, brez katerih si skoroda ni moč zamisliti širkega pridobivanja tehničnega znanja. Gre namreč za izdajanje poljudno-tehnične literature, predvsem praktične z opisi in načrti raznih vzorcev, ki si jih lahko s skromnim orodjem sami izdelamo. Snov, ki jo obravnava ta literatura, bo z najrazličnejših področij človekovega znanja, začeni od preprostih modelov, kakršne lahko izdelajo cicibani in pionirji, do zahtevnejših naprav s področja fizike, kemije, elektro- in radiotehnike, biologije itd., kar bi razen mladine utegnili zanimati tudi odrasle. Za načrtno in kvalitetno izdajanje te literature bo skrbel poseben svet pri GO LTS, ki bo pred natiskom vsak rokopis dal v oceno in korekturo ustreznim

»Pustite ga, smrkavca...«

Je nezakonski otrok — brez očeta. Mati je tuberkulozna in ozdrjuje sebe ter malega Pistečka z dohodki enohektarskega posestva, ki ga daje v obdelovanje naspol. Bolna mati težko nadzoruje živahnega sina in le ta očasih počenja stvari, ki njegovim sošolcem niso dovoljene. Tako se je zgodilo, da je postal razpiti in znan kot pokvarjenec in tu in tam ga je pošteno premakastil sosed, ko ga je zalotil v družbi s svojim otrokom. Iskal sem priložnosti, da ga približe spoznam in ugotovim dejansko resnico o njegovih »pokvarjenostih«. Iznenada se mi je taka priložnost ponudila. Bilo je sicer le bežno srečanje, prizadelo me je pa bolj, kakor sem pričakoval.

Bil je sklican sestanek naše organizacije Ljudske mladine in tudi jaz sem se ga udeležil. V doorani, kjer naj bi bil sestanek, so bile na razpolago šahovske garniture, in ker sem ljubitelj te igre, sem se kaj hitro pogloobil v zanimivo partijo s prijateljem. Na mah pa naju zmoti besen lajež sosedovega čuvaja in prešedeče optiče že priletnjeje sosed. Hip nato pridruži v dohrano dva mladina s škodoželjnim smehljajem in se osa nedolžna pridruži opazovalcem najine igre. Trenutek pozneje sosed za ovrtnik približe v dohrano tudi — Jožeka in kričaje razlaga, kako je s kamernjem napadel njenega čuvaja, ki je privezan in nikomur ne stori nič žalega. Jožek je prestrašeno strmel vame in pristotne.

»Falot pa taki« je kričala razjarjena sosedin in ga hotela udariti po glavi.

Priskočil sem in odtrgal malega ostran. V solzah mi je začel odgovarjati na postavljena vprašanja, češ da ni nič krivo, ampak je hotel prisostvovati igranju šaha, ki ga veseli: da ga je med potjo zasačila sosedin, ki je mislila, da on obmetuje s kamenjem njenega psa; da ga je pošteno premakastila in priplekla sem.

Oči so mi nehote ušle na fanta, ki sta malo prej prihitela v sobo in se zdaj ob strani škodoželjno muzala solzam malega. Medtem je sosedin odšla v pričanju, da malega primerno oštujemo. Povabil sem oba fanta bliže in ju odkrito pozval, zakaj se nista izdala in dovolila krivico, ki jo je sosed storila malemu. Izgovarjala sta se, da ne bo škodovalo malemu, če dobi par klofut, saj je tako ali tako falot, da mu ni para. Zraven nas je ostal učitelj in prezirljivo pripomnil: »Pustite ga, smrkavca, zasluž si, da ga vsak dan kdo pretepe!«

Spustil sem fanta, katerega modre oči so nedolžno in radovedno strmele vame, išoč resnico in pomoč. Zazdelo se mi je, da so bile to oči otroka in ne falota in pri srcu me je stisnilo nekaj bolečega. Pred menoj je stal mali Jožek in na njegovih licih se še niso posušile solze. Solze krivice, ki se mu ni zgodila proci in gotovo tudi ne zadnjič.

Ivan Kramar

GOSPODARSKE vesti

● Potrošniške kredite za nakup premoga bodo letos dajale banke in hranilnice v času od 1. marca do 30. junija, in sicer delavcem in uslužbencem s posredovanjem podjetij (uradov, ustanov), ostalim kategorijam potrošnikov neposredno, delavcem in uslužbencem ter ostalim kategorijam potrošnikov, ki stanujejo v hišah s centralnim ogrevanjem, pa po hišnih svetih s potrdilom stanovanjske skupnosti. Bariran čeki, izdani na temelju teh potrošniških kreditov, se bodo lahko izkoristili v treh mesecih od dneva izdaje.

● Ladjedelnica Lošinj gradi minolovce za ZDA. Ladjedelnica Lošinj je v zadnjem času sklenila z inozemskimi naročniki več pogodb za gradnjo manjših ladij v vrednosti nad 2 milijardi dinarjev, kar bo ladjedelnico zaposlilo tri leta. Prevzem teh naročil, zlasti tudi naročil za gradnjo železnih plovnih objektov, omogoča dograditev nove velike strojne delavnice. Lani so v ladjedelnici zgradili šest plovnih objektov za Etiopijo, za ZDA pa dva velika motorna čolna. Zda grade za ZDA dva specialna minolovca in velik motorni čoln za Romunijo.

● Največji potrošnik svežih rib je bil lani v naši državi Zagreb, kjer so prodali 1022 ton rib; Split je potrošil 680 ton rib, Sibenik 295 ton, Zadar 247 ton, Ljubljana 143 ton, Trogir 88 ton, Beograd 73 ton, Crikvenica 57 ton itd.

Pulj 232 ton, Dubrovnik 171 ton, Beograd 73 ton, Crikvenica 57 ton itd.

● Avstrija je v tujem prometu inozemcev nadkrilila Švico. Velik razmah mednarodnega tujkega prometa v povojnih letih je sosednja Avstrija tako uspešno izkoristila, da je glede prometa inozemskih turistov lani celo nadkrilila Švico. Po številu nočitev izkazuje avstrijska statistika za lansko leto prvič, da je bil promet inozemskih turistov večji kakor promet domačih turistov. Vsega je avstrijsko turistično gospodarstvo lani zaznamovalo 28,6 milijona nočitev, od tega 14,9 milijona nočitev inozemskih gostov, kar je za 133 % več kakor leta 1936/37 (zaradi primerjave naj navedemo, da je bilo lani v jugoslovanskem tujkem prometu zabeleženih 10,5 milijona nočitev, od tega 1,5 milijona nočitev inozemskih gostov). Po podatkih avstrijske Narodne banke je tujski promet inozemcev dal lani devizni dohodek v vrednosti 3020 milijonov šilingov (75 milijard dinarjev), kar je za 40 % več kakor prejšnje leto. Tako je devizni dohodek od tujkega prometa inozemcev lani skoraj pokrtil celotni primanjkljaj avstrijske trgovinske bilance. Seveda so Avstrijci v zadnjih petih letih precej investirali v objekte tujkega prometa, namreč okrog 2 milijardi šilingov.

Novo otroško okrevališče ob slovenski obali

Po reorganizaciji otroškega okrevališča v Savudriji, ki ga je po dogovoru prevzela LR Hrvatska, je Glavni odbor Rdečega križa Slovenije sklenil sprožiti akcijo za ureditev novega republiškega okrevališča za otroke. Lokacijo so izbrali v lepem predelu ob slovenski obali na Debelem rtiču blizu Valdoitre, načrti za ureditev stalne kolonije pa so sedaj že toliko dozoreli, da bo Glavni odbor RK z denarjem, ki ga ima na razpolago, že letos začel s prvimi gradbenimi deli.

To okrevališče na Debelem rtiču je namenjeno za zdravljenje in okrevanje otrok, katerih zdravstveno stanje zahteva, da dalj časa prebijejo pod zdravstvenih in pedagoških vodstvom ob morju. Sem bodo pošiljali otroke zavodi za socialno zavarovanje, ki so bili vse doslej prisiljeni pošiljati zdravstveno šibke otroke v spremstvu staršev v običajne hotele ob morju, kar je stroške seveda povečalo, hkrati pa tivanje v hotelih ni bilo niti kar se tiče hrane, niti kar se tiče okolice, otrokom primerno. Razen tega bodo letovali na Debelem rtiču tudi tisti slabotni otroci, pri katerih bivanje ob morju še ni toliko nujno, da bi stroške prevzelo socialno zavarovanje, vendar pa je iz preventivnih razlogov letovanje ob morju priporočljivo. Taka pripo-

ročila bodo dajala šolska vodstva in šolske poliklinike po dogovoru z zdravstvenimi organi.

Za gradnjo republiškega otroškega okrevališča se močno zanimajo vsi slovenski okrajni ter so tako okrajni ljudski odbori

Ko bo ob tej obali urejeno otroško okrevališče, bosta sonce in morje dostopna bolnim in slabotnim otrokom

kot okrajni zavodi za socialno zavarovanje že dali in bodo še dali znatne zneske, da bi bila kolonija čimprej urejena. Za letos namerava Glavni odbor RK na Debelem rtiču urediti predvsem vsa komunalna

dela, napeljavo vodovoda, kanalizacijo, elektriko itd. Pri letovanju pod šotori bodo tako že letos otroci deležni boljših in ugodnejših higienskih naprav. Se ugodnejše pa bi bilo, če bi Glavni odbor razen teh komunalnih del uredil že letos tudi centralno kuhinjo, to je preveč od stalnih objektov v sklopu okrevališča na Debelem rtiču. Postopoma namerava prihodnja leta zgraditi stalne paviljone, kajti letovanje pod šotori je trenutno le zasilni izhod, ker to ni običajna kolonija, temveč kolonija, namenjena bolnim oziroma okrevanja potrebnim otrokom.

Razen sredstev, ki jih bodo zbrali okrajni, in denarja, ki ga bo dal na razpolago Glavni odbor RK, bo namenjen za gradnjo okrevališča na Debelem rtiču celoten dohodek loterije Rdečega križa, ki jo namerava ta organizacija prirediti zadnji dan Tedna Rdečega križa, t. j. 12. maja letos. Srečke po sto dinarjev bodo prodajali po vsej Sloveniji, pri čemer ni dobiček, ki je namenjen za gradnjo okrevališča, edini namen, temveč bo skušal Glavni odbor kar najbolj razširiti tudi propagandno dejavnost ter vzbuditi zanimanje za gradnjo in dograditev tega prepotrebne zdravstvene objekta, ki je namenjen zdravstveno ogroženi mladini.

M. N.

Govoreče podobe vrh Krvavca

Samomorilske vožnje po zaledeneli planini 1500 m nad morjem — Slovenska televizija v burji sredi Kamniških planin — Zakaj so se turisti s Krvavca skrivnostno nasmihali

Ze v teh naslovih je doberšen kane sporocila, kako se je slovenska prenosna televizijska postaja v letošnji zimi sredi snega, ledu in burje utrjevala na Krvavcu, 1700 m nad morjem. Naj

...je beogradska Politika svojim bralcem preuranje o novici, da prenaša slovenska televizija program iz Zagreba in...

...če imajo ljubljanski smučarji, potem ko so prišli iz Kamniških planin spet na rodna tla v megleno Ljubljano, o uspehih televizijskih sprejemih na Krvavcu kaj pripovedovati svojim prijateljem.

Vesti, da bomo v Sloveniji morda že čez nekaj mesecev gledali programe tujih in domačih televizijskih postaj, bi najbrž ne zadušila več nikakršna skrivnost na molččnosti. Zato smo večeraj natisnili sporočilo našega kronista: prvi prenos zagrebaškega programa v Slovenijo, kot dolgo pričakovano novico. Danes pa smo pobarali televizijski oddelček Radia Ljubljane, kako so zadovoljni s prvim poizkusnim prenosom domačega televizijskega programa.

PREZGODAJ JE SE, DA BI KARKOLI POVEDALI...

so nam onkraj žice odločno odgovorili. »Vse naše delo na Krvavcu in v televizijskem laboratoriju je šele v fazi poizkusov. Ko bo prišel čas, bomo že sporočili ljudem...«

Zilica pa nam ni dala miru. Zvedeli smo slučajno, da se je Miha Pavlič, šef radioodajne postaje Radia Ljubljana v Domžalah pravkar vrnil s Krvavca...

drobiž od tujinam

VESELA STATISTIKA. Pustni čas je bogat prireditev in kdo ve še česa. Ljudje se sprostitjo in odrešijo vsakdanjih skrbi pri vrtincih norčij za plesce v nov deževni dan.

Ljubljana je tradicionalno mesto veselja. Prebivalci »belega mesta« so izbrali letošnje pustovanje ter ga začeli z zabavami. Od sobote do torka je bilo prijavljenih okrog 189 prireditev. Sportna društva, terenske organizacije, gostinstvo in turizem, podjetja in ustanove so poskrbele za delovnega človeka ter mu naslule polno prijetnih radosti in dobrot.

Na sam pustni turek je bilo napovedano 85 zabav. In še in še je klicel telefon ter najavljaval nove veselja, ki so spreminjali noč v dan. DEVET STO OSEM SOB. 2. 2020. posteljami so dali na razpolago turistom v letošnji sezoni pravniki iz raznih turističnih krajev v Sloveniji. Turistična zveza v Ljubljani je dobila do večeraj 906 prijav za sobe. Ki so jih oddali pravniki za turiste v letošnji turistični sezoni. Na Bledu so prijavili 260 sob s 441 posteljami, v Bovcu 26 sob, v Solkanu 5, v Dijaškem domu v Idriji 16 in na razpolago 200 ležišč. V Gorenji vasi nad Skofjo Loko 33 sob, v Zbiljah 16, Ljubnem 70, Rogarški Slatini 105, Potlajni 20, Krogarški gori 201, Gozdu Martuljku 29, Podkorenju 19 in v Bohinju 146 sob (brez gorjskih posteljk). Nekaj sob bo na razpolago še v Cerklji, Oslinici, Predgradu, Kostelu in Fari ob Kolpi ter v Bistrici ob Sotli. Prijave še niso zaključene. Cena nočnin se giblje od 100 do 300 dinarjev.

POZAR NA JEZICI — BREZ SKODE. Večera popoldne, nekaj minut pred 15. uro so pobili pokloni gasilci na breg Save pri Jezici. Gorela je trava in grmičevje ob Savi, kjer ima svoj teren Ornitološki zavod. Požar je povzročil cigaretni ogorak. Voznik F. E. iz Šiške je pripeljal večera popoldne tja gnoljo. Med razkladanjem je prižgal cigareto in vrzel ogorek v travo. Trava je bila suha in se je takoj vnela, zaplaval je lahke veter in v hipu se je ogenj razširil v krogu 2500 kv. m. F. E. je začel takoj gasiti. Na pomoč so prišli tudi otroci in odrasli. Kmalu so zajeli ogenj in do prihoda gasilcev tudi že pogasili. Škode ni. Zagorela je trava in osmolilo se je krmo.

TESNO PREHITEVANJE OSEBNEGA AVTOMOBILA NA CELOVŠKI CESTI. Večera popoldne ob 13.35 sta od Sentvidu proti mestu vozila eden za drugim tovorni avto S-5302, last elektrarne Dravograd, in osebni

avto S-1060, last podjetja Tekstil iz Ljubljane. Približno 5 m pred križiščem Celovške in Djakovčeve ulice se je zavrtel na tovarnjaku levi smotok. Istočasno je tovarni avto že zavil na levo proti sredini ceste, da bi nadaljeval vožnjo proti Litostruji. V tem trenutku pa ga je že prehitel osebni avto. Do trčenja na sredo ni prišlo, ampak je osebni avto z desno stranjo opazil levi blatnik tovarnega avtomobila. Telesnih poškodb ni bilo, gmotna škoda pa tudi ni velika.

PREMIERA. Danes popoldne bo v kinu »Socla« premiera ameriškega barvnega filma »Kleopatra« — kača Nilas. V naslovni vlogi nastopa ameriška igralka Rhonda Fleming. Film bodo predvajali v »Socli« do 9. t. m., nato pa ga bodo začeli vrteti v kinu »Union«.

SAHOVSKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

V XI. kolu šahovskega prvenstva Jugoslavije so bili doseženi naslednji rezultati: Ivkov — Vuković 1:0, Smiljanić — Udovič 1:0, Pirc — Gligorić 1:0, Matulović — Radik 1:0, Kozomarić — Milić 1:0, Karakaj — Djurašević 1:0, Marić — Tot 1:0, Čuderman — Bradavčević 1:0, Nedeljković — Bogdanović 1:0, Rabar — Vukčević 0:1, Puc — Trifunović 1:0. Janošević je bil prost.

POZAR NA JEZICI — BREZ SKODE. Večera popoldne, nekaj minut pred 15. uro so pobili pokloni gasilci na breg Save pri Jezici. Gorela je trava in grmičevje ob Savi, kjer ima svoj teren Ornitološki zavod. Požar je povzročil cigaretni ogorak. Voznik F. E. iz Šiške je pripeljal večera popoldne tja gnoljo. Med razkladanjem je prižgal cigareto in vrzel ogorek v travo. Trava je bila suha in se je takoj vnela, zaplaval je lahke veter in v hipu se je ogenj razširil v krogu 2500 kv. m. F. E. je začel takoj gasiti. Na pomoč so prišli tudi otroci in odrasli. Kmalu so zajeli ogenj in do prihoda gasilcev tudi že pogasili. Škode ni. Zagorela je trava in osmolilo se je krmo.

TESNO PREHITEVANJE OSEBNEGA AVTOMOBILA NA CELOVŠKI CESTI. Večera popoldne ob 13.35 sta od Sentvidu proti mestu vozila eden za drugim tovorni avto S-5302, last elektrarne Dravograd, in osebni

avto S-1060, last podjetja Tekstil iz Ljubljane. Približno 5 m pred križiščem Celovške in Djakovčeve ulice se je zavrtel na tovarnjaku levi smotok. Istočasno je tovarni avto že zavil na levo proti sredini ceste, da bi nadaljeval vožnjo proti Litostruji. V tem trenutku pa ga je že prehitel osebni avto. Do trčenja na sredo ni prišlo, ampak je osebni avto z desno stranjo opazil levi blatnik tovarnega avtomobila. Telesnih poškodb ni bilo, gmotna škoda pa tudi ni velika.

PREMIERA. Danes popoldne bo v kinu »Socla« premiera ameriškega barvnega filma »Kleopatra« — kača Nilas. V naslovni vlogi nastopa ameriška igralka Rhonda Fleming. Film bodo predvajali v »Socli« do 9. t. m., nato pa ga bodo začeli vrteti v kinu »Union«.

SAHOVSKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

V XI. kolu šahovskega prvenstva Jugoslavije so bili doseženi naslednji rezultati: Ivkov — Vuković 1:0, Smiljanić — Udovič 1:0, Pirc — Gligorić 1:0, Matulović — Radik 1:0, Kozomarić — Milić 1:0, Karakaj — Djurašević 1:0, Marić — Tot 1:0, Čuderman — Bradavčević 1:0, Nedeljković — Bogdanović 1:0, Rabar — Vukčević 0:1, Puc — Trifunović 1:0. Janošević je bil prost.

že v prvih vrstah povemo, da je tokrat naša novinarska zvedavost presenetila televizijske delavce nepravilne za izčrpane razgovore o njihovem pionirskem delu, toda kaj moremo, ko pa...

...je beogradska Politika svojim bralcem preuranje o novici, da prenaša slovenska televizija program iz Zagreba in...

...če imajo ljubljanski smučarji, potem ko so prišli iz Kamniških planin spet na rodna tla v megleno Ljubljano, o uspehih televizijskih sprejemih na Krvavcu kaj pripovedovati svojim prijateljem.

Vesti, da bomo v Sloveniji morda že čez nekaj mesecev gledali programe tujih in domačih televizijskih postaj, bi najbrž ne zadušila več nikakršna skrivnost na molččnosti. Zato smo večeraj natisnili sporočilo našega kronista: prvi prenos zagrebaškega programa v Slovenijo, kot dolgo pričakovano novico. Danes pa smo pobarali televizijski oddelček Radia Ljubljane, kako so zadovoljni s prvim poizkusnim prenosom domačega televizijskega programa.

PREZGODAJ JE SE, DA BI KARKOLI POVEDALI...

so nam onkraj žice odločno odgovorili. »Vse naše delo na Krvavcu in v televizijskem laboratoriju je šele v fazi poizkusov. Ko bo prišel čas, bomo že sporočili ljudem...«

Zilica pa nam ni dala miru. Zvedeli smo slučajno, da se je Miha Pavlič, šef radioodajne postaje Radia Ljubljana v Domžalah pravkar vrnil s Krvavca...

PREZGODAJ JE SE, DA BI KARKOLI POVEDALI...

so nam onkraj žice odločno odgovorili. »Vse naše delo na Krvavcu in v televizijskem laboratoriju je šele v fazi poizkusov. Ko bo prišel čas, bomo že sporočili ljudem...«

Zilica pa nam ni dala miru. Zvedeli smo slučajno, da se je Miha Pavlič, šef radioodajne postaje Radia Ljubljana v Domžalah pravkar vrnil s Krvavca...

PREZGODAJ JE SE, DA BI KARKOLI POVEDALI...

so nam onkraj žice odločno odgovorili. »Vse naše delo na Krvavcu in v televizijskem laboratoriju je šele v fazi poizkusov. Ko bo prišel čas, bomo že sporočili ljudem...«

Zilica pa nam ni dala miru. Zvedeli smo slučajno, da se je Miha Pavlič, šef radioodajne postaje Radia Ljubljana v Domžalah pravkar vrnil s Krvavca...

PREZGODAJ JE SE, DA BI KARKOLI POVEDALI...

so nam onkraj žice odločno odgovorili. »Vse naše delo na Krvavcu in v televizijskem laboratoriju je šele v fazi poizkusov. Ko bo prišel čas, bomo že sporočili ljudem...«

Zilica pa nam ni dala miru. Zvedeli smo slučajno, da se je Miha Pavlič, šef radioodajne postaje Radia Ljubljana v Domžalah pravkar vrnil s Krvavca...

PREZGODAJ JE SE, DA BI KARKOLI POVEDALI...

so nam onkraj žice odločno odgovorili. »Vse naše delo na Krvavcu in v televizijskem laboratoriju je šele v fazi poizkusov. Ko bo prišel čas, bomo že sporočili ljudem...«

Zilica pa nam ni dala miru. Zvedeli smo slučajno, da se je Miha Pavlič, šef radioodajne postaje Radia Ljubljana v Domžalah pravkar vrnil s Krvavca...

PREZGODAJ JE SE, DA BI KARKOLI POVEDALI...

so nam onkraj žice odločno odgovorili. »Vse naše delo na Krvavcu in v televizijskem laboratoriju je šele v fazi poizkusov. Ko bo prišel čas, bomo že sporočili ljudem...«

Zilica pa nam ni dala miru. Zvedeli smo slučajno, da se je Miha Pavlič, šef radioodajne postaje Radia Ljubljana v Domžalah pravkar vrnil s Krvavca...

PREZGODAJ JE SE, DA BI KARKOLI POVEDALI...

so nam onkraj žice odločno odgovorili. »Vse naše delo na Krvavcu in v televizijskem laboratoriju je šele v fazi poizkusov. Ko bo prišel čas, bomo že sporočili ljudem...«

Zilica pa nam ni dala miru. Zvedeli smo slučajno, da se je Miha Pavlič, šef radioodajne postaje Radia Ljubljana v Domžalah pravkar vrnil s Krvavca...

PREZGODAJ JE SE, DA BI KARKOLI POVEDALI...

so nam onkraj žice odločno odgovorili. »Vse naše delo na Krvavcu in v televizijskem laboratoriju je šele v fazi poizkusov. Ko bo prišel čas, bomo že sporočili ljudem...«

Zilica pa nam ni dala miru. Zvedeli smo slučajno, da se je Miha Pavlič, šef radioodajne postaje Radia Ljubljana v Domžalah pravkar vrnil s Krvavca...

PREZGODAJ JE SE, DA BI KARKOLI POVEDALI...

so nam onkraj žice odločno odgovorili. »Vse naše delo na Krvavcu in v televizijskem laboratoriju je šele v fazi poizkusov. Ko bo prišel čas, bomo že sporočili ljudem...«

Zilica pa nam ni dala miru. Zvedeli smo slučajno, da se je Miha Pavlič, šef radioodajne postaje Radia Ljubljana v Domžalah pravkar vrnil s Krvavca...

PREZGODAJ JE SE, DA BI KARKOLI POVEDALI...

torno vozilo na svoji poti. Reči moram, da bi tako poživljeno pomoči prebivalstva, kakršne smo bili deležni, prej nikoli ne pričakoval, zato sem se samo čutil dobri volji teh ljudi s planin. Drvarji so nam sproti odmikali po-

nec: »Če bi v Ameriki tako težko plezali na vrh kot ste vi, z vso to šaro in temi »mašinami«, bi to na vse strani razbojnali. Vi ste pa kar tiho.«

Nekdo izmed gostov na Krvavcu nas je tudi vprašal, zakaj

Se malo in pred kinematografi brčkone ne bo več taka gneča. Prijetnejši bo večer ob televizijskih sprejemnikih...

drte smreke za zagrajene poti in nam radi pomagali nositi dragocene instrumente za novo slovensko televizijsko postajo na Krvavcu. Morda sta izrazila še najgloblje začudenje zaradi naših podvigov dva zdravnika turista 200 m pod vrhom Krvavca. Trdila sta, da smo avtomobile razstavili v dolini in jih znesli po kosih na Kriško planino. Nek nemški turist pa: »To so samomorilske vožnje!«

V SOBOTO — PRVI POZDRAV IZ ZAGREBA

Ves napor požrtvovalnih inženirjev in tehnikov Radia Ljubljane na Krvavcu v mrzlih zimskih mesecih se je že v soboto 2. marca bogato obrestoval. Medtem ko je televizijski prenosni postaji na Krvavcu že prej uspelo prenašati program iz televizijskega centra Monte Vende pri Padovi po Solveniji, so v soboto prvič zaslišali iz televizijskega sprejemnika glas iz zagrebske televizijske postaje, v ponedeljek 4. marca pa zagledali na platnu televizijskega sprejemnika prve slike jugoslovanskega programa iz Zagreba.

Vsako nedeljo prihaja na Krvavec več turistov, »nam je pravil Miha Pavlič.« V nedeljo zvečer so nas prosili, naj jim prenašamo televizijski program. Od 8. zvečer do 11. ure so mu z zanimanjem sledili, nihče ni mislil na običajno planinsko družabnost. Najpogostejše so me vpraševali, kdaj bodo lahko gledali domač program, kajti italijanski ni najboljši. Seveda jim nisem mogel kaj dokončnega reči.

Naj povem še to, da so prihajali pionirji izpod Krvavca k nam po nekaj ur daleč, samo da bi videli »govoreče slike« na televizijskem platnu. Ali pa to, kar mi je povedal neki star oča-

ve, da bi v Ameriki tako težko plezali na vrh kot ste vi, z vso to šaro in temi »mašinami«, bi to na vse strani razbojnali. Vi ste pa kar tiho.«

Nekdo izmed gostov na Krvavcu nas je tudi vprašal, zakaj

Se malo in pred kinematografi brčkone ne bo več taka gneča. Prijetnejši bo večer ob televizijskih sprejemnikih...

drte smreke za zagrajene poti in nam radi pomagali nositi dragocene instrumente za novo slovensko televizijsko postajo na Krvavcu. Morda sta izrazila še najgloblje začudenje zaradi naših podvigov dva zdravnika turista 200 m pod vrhom Krvavca. Trdila sta, da smo avtomobile razstavili v dolini in jih znesli po kosih na Kriško planino. Nek nemški turist pa: »To so samomorilske vožnje!«

V SOBOTO — PRVI POZDRAV IZ ZAGREBA

Ves napor požrtvovalnih inženirjev in tehnikov Radia Ljubljane na Krvavcu v mrzlih zimskih mesecih se je že v soboto 2. marca bogato obrestoval. Medtem ko je televizijski prenosni postaji na Krvavcu že prej uspelo prenašati program iz televizijskega centra Monte Vende pri Padovi po Solveniji, so v soboto prvič zaslišali iz televizijskega sprejemnika glas iz zagrebske televizijske postaje, v ponedeljek 4. marca pa zagledali na platnu televizijskega sprejemnika prve slike jugoslovanskega programa iz Zagreba.

Vsako nedeljo prihaja na Krvavec več turistov, »nam je pravil Miha Pavlič.« V nedeljo zvečer so nas prosili, naj jim prenašamo televizijski program. Od 8. zvečer do 11. ure so mu z zanimanjem sledili, nihče ni mislil na običajno planinsko družabnost. Najpogostejše so me vpraševali, kdaj bodo lahko gledali domač program, kajti italijanski ni najboljši. Seveda jim nisem mogel kaj dokončnega reči.

Naj povem še to, da so prihajali pionirji izpod Krvavca k nam po nekaj ur daleč, samo da bi videli »govoreče slike« na televizijskem platnu. Ali pa to, kar mi je povedal neki star oča-

ve, da bi v Ameriki tako težko plezali na vrh kot ste vi, z vso to šaro in temi »mašinami«, bi to na vse strani razbojnali. Vi ste pa kar tiho.«

Nekdo izmed gostov na Krvavcu nas je tudi vprašal, zakaj

Se malo in pred kinematografi brčkone ne bo več taka gneča. Prijetnejši bo večer ob televizijskih sprejemnikih...

drte smreke za zagrajene poti in nam radi pomagali nositi dragocene instrumente za novo slovensko televizijsko postajo na Krvavcu. Morda sta izrazila še najgloblje začudenje zaradi naših podvigov dva zdravnika turista 200 m pod vrhom Krvavca. Trdila sta, da smo avtomobile razstavili v dolini in jih znesli po kosih na Kriško planino. Nek nemški turist pa: »To so samomorilske vožnje!«

V SOBOTO — PRVI POZDRAV IZ ZAGREBA

Ves napor požrtvovalnih inženirjev in tehnikov Radia Ljubljane na Krvavcu v mrzlih zimskih mesecih se je že v soboto 2. marca bogato obrestoval. Medtem ko je televizijski prenosni postaji na Krvavcu že prej uspelo prenašati program iz televizijskega centra Monte Vende pri Padovi po Solveniji, so v soboto prvič zaslišali iz televizijskega sprejemnika glas iz zagrebske televizijske postaje, v ponedeljek 4. marca pa zagledali na platnu televizijskega sprejemnika prve slike jugoslovanskega programa iz Zagreba.

Vsako nedeljo prihaja na Krvavec več turistov, »nam je pravil Miha Pavlič.« V nedeljo zvečer so nas prosili, naj jim prenašamo televizijski program. Od 8. zvečer do 11. ure so mu z zanimanjem sledili, nihče ni mislil na običajno planinsko družabnost. Najpogostejše so me vpraševali, kdaj bodo lahko gledali domač program, kajti italijanski ni najboljši. Seveda jim nisem mogel kaj dokončnega reči.

Naj povem še to, da so prihajali pionirji izpod Krvavca k nam po nekaj ur daleč, samo da bi videli »govoreče slike« na televizijskem platnu. Ali pa to, kar mi je povedal neki star oča-

ve, da bi v Ameriki tako težko plezali na vrh kot ste vi, z vso to šaro in temi »mašinami«, bi to na vse strani razbojnali. Vi ste pa kar tiho.«

Nekdo izmed gostov na Krvavcu nas je tudi vprašal, zakaj

Se malo in pred kinematografi brčkone ne bo več taka gneča. Prijetnejši bo večer ob televizijskih sprejemnikih...

drte smreke za zagrajene poti in nam radi pomagali nositi dragocene instrumente za novo slovensko televizijsko postajo na Krvavcu. Morda sta izrazila še najgloblje začudenje zaradi naših podvigov dva zdravnika turista 200 m pod vrhom Krvavca. Trdila sta, da smo avtomobile razstavili v dolini in jih znesli po kosih na Kriško planino. Nek nemški turist pa: »To so samomorilske vožnje!«

V SOBOTO — PRVI POZDRAV IZ ZAGREBA

IZ SKICIRKE

Sardelice za vojake

Prizorišče: gostilna pri avtobusni postaji nekje na Dolenjskem.

Pri mizah nekaj družb. Pri mizi v kotu molče pijeja dva vojaka dalmatinca. Nemara se spominjata vinorodnih domačih krajev.

Tok, tok, tok... cin, cin.

To je krčmar-kuhar. Porinil je krožnike z jedjo skozi malo odprtino med kuhinjo in gostinskimi sobo, v kateri se izginjale nedolžne morske živalce, in nekaj šepetala. Naposled sta se odločila in naročila porcijo sardelic.

Natakarica ni takoj posredovala naročila naprej v kuhinjo, predvsem zato, ker tamkaj trenutno ni bilo nikogar. Kuhar sardelic je z rokami, lepo belimi od moke, v kateri je bil naljal živalce, prijel to in ono kljuko, brkljal nekaj zadaj za hišo in se naposled prikazal tudi v gostinski sobi. Ko se mu je zdela izleta dovolj, se je spet vrnil v kuhinjo. Toda rok si ni umil.

Natakarica je slučajno spet opazila oba vojaka in se domislila njunih sardelic.

»Ana porcija rib za anga vajaka,« je zapela proti kuhinjskemu okencu. Vojaka sta čutila malomarni ton tega naročila in kar malce nerodno jima je postalo.

Tok, tok, tok... cin, cin.

se je zaslišal kuharjev signal. Natakarica je odšla k okencu, potlačila na sardelico kos kruha ter vse skupaj trdo postavila pred vojaka. Drugim gostom je prinesla k sardelicam vilice, za vojaka pa je bil dober navaden zoborebec, drugi gostje so dobili kruh na posebnem krožniku, za preprostega vojaka pa je bilo v tej gostilni kaj takšnega najbrž preveliko razkošje.

Nekdo, ki je opazoval ves prizor, se ni mogel premagovati pa je vprašal natakarico: »Bi prišli radi v Pavliho?«

»Briga mena,« je naveličano odgovorila natakarica, »še sliko vam dam, če jo hočete.«

DANE ZRNEC

DVE MUHI NA EN MAH

Kako zagotoviti poceni in dovolj zelenjave — Organizirani odkup naj omogoči zadostno količino zelenjave, tako da bodo zadovoljni potrošniki in pridelovalci

Zelenjave je na ljubljanskem trgu malo. Bliža pa se čas, ko jo bo toliko, da bo dostopna tudi tistim, ki se je ne morejo privoščiti v zadostnih količinah tudi čez zimo. Glede na bližnjo »sezono« smo povprašali, direktorja kmetijskega posestva Jesenkovo ing. Dragan Bosniča, kako je s pridelovanjem zelenjave v neposredni ljubljanski okolici.

Tovariš Bosnič je odgovoril, da Jesenkovo ni neki odločujoči činitelj v preskrbi ljubljanskega prebivalstva z zelenjavo, ker je pridelajo okrog 20 vagonov letno. Za pridelovanje zelenjave v mnogo večjem obsegu so poklicana prav vsa posestva v neposredni ljubljanski okolici. Jesenkovo tudi ne more vplivati na maloprodajno ceno, ker je odvisno od

cene, ki jo za posamezen pridelek določijo grost. Posestvo sicer ima nekaj poslovalnic v Ljubljani. V teh poslovalnicah pa se drži cen, ki veljajo na splošno na tržišču, razen za svoje pridelke, kjer poskuša vplivati na znižanje cene. Tudi ta vpliv pa ni odločujoč, zlasti ne, če upoštevamo, da mora posestvo za svoje poslovalnice naročiti pridelke, ki jih

samo ne prideluje, pri grostistu. Kljub temu nas je zanimalo, kaj so posestva ukrenila, da bi bila zagotovljena preskrba Ljubljane z zelenjavo po vsakomur dostopnih cenah. Pridelovanje zelenjave okrog Ljubljane, nam je odgovoril tovariš Bosnič, je sila problematično, čeprav je potrošnja v mestu velika. To pa zaradi neorganiziranega odkupa. Zato je neorganizirano tudi pridelovanje. Če posestvo ne ve, ali bo lahko določeno količino zelenjave prodalo, je tudi ne bo pridelalo. Večkrat se namreč zgodi, da je blaga na trgu dovolj in zato posamezna posestva ne morejo prodati svojih pridelkov. Zaradi tega so si odgovorni ljudje na okoliških posestvih enotni v tem, da je treba stvar urediti najprej s trgovino. Trgovska podjetja naj bi sklepala pogodbe s posameznimi posestvi in jim zagotovila tudi minimalno odkupno ceno za določen pridelek. Zdaj se namreč dogaja, da je na primer letos zelje po 4 dinarje, prihodnje leto pa po 15 in več dinarjev. To nastane zaradi tega, ker pridelovanje ni organizirano in se pridelovalci ravnaajo po cenah iz prejšnjega leta. Če je bila na primer cena nekemu pridelku prejšnje leto nizka, ga naslednje leto nihče več ne prideluje. Jasno je, da nastane tako pomanjkanje na trgu in zaradi tega se cena pridelku dvigne v nedogled.

Na posvetovalju predstavnikov kmetijskih posestev ljubljanske okolice, ki je bilo konec januarja v Podsmreki, je prišla do izraza nujnost, da je treba organizirati pridelovanje in odkup zelenjave s pogodbami, ki naj zagotovijo proizvajalcu minimalne ekonomske cene. Na združenju kmetijskih posestev LRS so se posvetovali tudi s predstavniki trgovine, vendar niso prišli do nekega določenega zaključka, ker se trgovina brani sklepati pogodbe. To nalogo bi morala prevzeti gospodarska poslovna zveza, ki naj bi začela z novo odkupno politiko usmerjati tudi proizvajalca in prisilila trgovska podjetja, da se ravnaajo po željah pridelovalcev na eni strani in po potrebah in zmogljivosti potrošnika na drugi strani. Primer Zagreba je v tem primeru dovolj poučen.

Za letošnje ni nepoznano, da bi zadevo uredili, sicer bo s preskrbo ostalo pri starem. Dogajalo se bo namreč, da bo neko posestvo pridelalo recimo solate na vagon, ki bo pa gnila na njivi oziroma in bodo pokladali živini. Cena na trgu pa bo kljub temu sorazmerno visoka.

Vsi so se ozirali za njima. Seveda sta bila na to na moč ponosna...

Gasilci so smuknili v dolge bele halje in jo. meni nič, tebi nič, mahali v Mestno lekarno: kaj so tam iskali, tega pravzaprav ne vem, gotovo pa so s svojimi obiskom vzbudili dovoj smeha pri tistih, ki prodajajo in tistih, ki kupujejo zdravila.

Svoje dni je ljubljanska kronika zapisovala vsako leto kakšnih sedem, osem zabav in nič več! Danes bi to skromno številko lahko pomnožili vsaj za deset. V vsakem prostoru, kjer se zbirajo ljudje, vijo po stenah lampij

V ponedeljek so se naši smučarji skakalci prvič spustili čez most velike skakalnice v Planici. Marsikdo od njih je že pri prvem poskusu dosegel daljavo čez 100 m. S tem prvim poskusom so bile končane tudi njihove skupne priprave pred velikim tekmovalcem na 120-metrski skakalnici v Planici. Za kratek čas so šli spet na svoje domove, danes zvečer pa se bodo zbrali v Planici. Jutri se bodo pomerili s tujimi tekmovalci na 80-metrski, v petek pa na 120-metrski skakalnici.

Večjo skupino naših skakalcev, ki bodo v prihodnjih dneh tekmovali v Planici, smo večer srečali v prostorih Smučarske zveze Slovenije. Bili so vedri in razpoloženi. Čeprav so bile priprave kratke, so bili z njimi zadovoljni, saj sta jih ves čas skrbno učila znana skakalca, zdaj pa pomembna strokovnjaka trener Pribošek in vodja priprav, junak Planice — Rudi Finžgar. Ko smo jih vprašali, kako so zadovoljni s pripravo in kaj pričakujejo na tekmovalcu, so nam skoraj vsi odgovorili približno takole: »Zadovoljni smo s pripravo in upamo, da bomo tudi v petek, soboto in nedeljo skočili čez zmanko, ki označuje 100 m.«

Prav tako pa smo od skakalcev izvedeli, da je tovarna športnih rekvizitov »Elana« podarila vsem udeležencem skupnega treninga v Planici po en par terenskih smuč, vez, palice ter skakalne smuči. Prav tako je tovarna »Elana« stroške bivanja na skupnih pripravah trem mladim tekmovalcem.

Po kratkem srečanju z nekaterimi našimi reprezentanti, je le-te dobil na »muho« tudi naš fotoreporter. Na sliki so od leve proti desni: Rojina, Gorjanc, Adlešič, Matulj, Franko in Korenčan. Pred njimi pa: Šilbar, M. Oman in Goršek.

»Nisem vedel, ali naj se smejem ali jokam«

Pripoveduje Sepp Bradl, prvi človek, ki je s smučmi skočil 100 metrov

Leto 1936. Planica je imela že svojo tretjo prireditev. Za ves svet je bila prava atrakcija. Eno leto prej oziroma eno leto za Birger Ruudom, ki je ob njenem rojstvu skočil 92 m, je Poljak Stanislaw Maruszarski skočil 99 m. (Maruszarski pride te dni spet v Planico kot vodja poljske ekipe). Le en meter manj kot 100 m je torej skočil skakalec, ki ni bil Norvežan. Če zmoro to neskanidnavec, zmoro tudi mi, in moram da še kaj več, so bili samozavestni Avstrijci, ki so prišli leta 1936 v Planico z močno ekipo. S seboj so imeli tudi komaj 17 let starega Bradla, ki je opozarjal nase le s svojo mladostjo. Toda ta 17-letni fant je Planico doživel močnejše kot vsi ostali tekmovalci.

Bradl je najprej skočil 77 in 78 m. Vsi drugi so imeli krajše skoke. Njegovi tekmeči so bili razburjeni. Mnogočice pa še bolj, kajti, pričakovale so, ali se bo komu posrečilo skočiti 100 m.

Peklenška brzina je silila skakalca, da niso prihajali na

Odred : Branik

Danes popoldne ob 15.30 bo na stadionu Odreda za Beogradom prijateljska nogometna tekma med Branikom iz Maribora in domačim Odredom. Ob močvirju bosta nastopili v najmočnejših obsevih. Vstopnina 50 in 100 dinarjev.

Odred pripravlja za prvo tekmo konske lige s »Turbino« izlet v Karlovac z avtomobilom. Vse informacije in prijave dober interesenti v njegovi pisarni Kidričeva 9, do petka do 19. ure.

NA SPREHODU MED PECO IN MURO

● Sneg je skopnel na vseh cestah. Ko-roški mogotniki, Urška, Peca, Plešivec in Olševa pa so se do vratu pogrezni v sneg. Spodaj ob Meži se tja do Črne, čez Strojno in v Podjuno vijo zeleni pasovi, z bubejama polja in prezeblji sadovnjaki. Okoli stanovalskih hišic se spet motajo zidani. Na Čevovju so jeseni dokončali 42 stanovanj, letos pa dograjujejo četvorke. V Mežici in Prevaljah bo tudi letos pripravljenih nad ducat novih hiš, ki bodo sprejele stanovalce. Poleg ravenske železarnice je že pod streho poslopje nove industrijske šole. V Mežici in Črni razmišljajo, kako bodo morali že letos preseliti dober del ljudi iz Žerjave. Zastrupljajo se s plinom. V Črni bo treba zavijati rokave in zidati novo šolo, zmanjkalo je razredov. Otroci je vsako leto več, zdaj se stiskajo že po nekdanjih gostilniških sobah, v Žerjavo celo v nekakšni bivši drvarnici. Ravenčani računajo, da bodo letos začeli z asfaltiranjem ceste med Prevaljami in Holmcem, nato pa še proti Dravogradu. Ne bodo smeli zaostajati za Avstrijci, ki nameravajo nekaj podobnega napraviti na svoji strani. Zdjaj je čas, da dobi Mežiška dolina ugodno cestno zvezo z Avstrijo. To utesnje v prihodnje precej pomeniti za turizem in tranzit.

Tudi v Dravogradu so spravili pod streho novo skladišče pri postaji. Slovenjgračani bodo tudi letos nadaljevali z gradnjo vodovoda, s stranskimi priključki. V Vuzenici čakajo, da se v novo tovarniško poslopje dokončno preseli livarna z Mute. Nekako počasi gre s to stvarjo. V Vuhredu pa bo novo središče vasi v kratkem docela urejeno. Na novem mostu, ki povezuje oba bregova, ob večerih prijetno svetlo fluo-rescentne žarnice. Vuhred se je docela spremenil, težko ga je prepoznati, če ga človek nekaj let ni videl.

● V Dravski dolini »fretajo« po svoje. Podvelčani bi se radi izkazali s še večjim stanovanjskim blokom, kot so ga postavili

most v popolnem počepu in da se niso odganjali z vso silo. Popoldne pa je bil sneg še hitrejši. Bradl je skočil že 88 m. Se 12 m do 100 m. »Čeh Budjorek — 90 m.« se je oglašilo po zvočniku. Bradl je razburjen. Izgubila koncentracijo. No, pa tudi drugim zginja smeh z obrazov. Vsi so zaskrbljeni in nikomur ni do govorenja. Pristuhnilo smo sedaj Bradlu.

»Kot divji konj sem planil k sodniškemu stolpu. Ves izčrpan in znojen sem prispel tja. Želel sem takoj izvesti drugi skok. Počakajte, da pridete na vrsto, se je glasil kratek odgovor.

Naposled sem prišel na vrsto. Zdelo se mi je, da bi mi počilo srce, če bi kdo pred menoj skočil 100 m. Tovariši so me mirili, čeprav so bili še bolj razburjeni kot jaz. Vsi so čutili, da se pripravljajo nekaj velikega, da sem se slednjič odločil: ali — ali. Njihovega opozorila nisem več slišal. Takoj, ko je dal starter znak, sem se pognal po zaletišču. Sneg je bil hiter, ker je nekoliko pritisnil mraz. V meni je gorela divja želja. Ledeni veter, ki je bil vame, mi je dobro delal. Čutil sem se sproščeneja. Potreboval sem samo svežost. Na mostu sem se s skrajnim naporom dvignil v zrak. Töne zraka so mi pritiskale na prsi. Toda obdržal sem se. V meni je gorela ena sama želja: čim dalje, dalje, večno leteti... Ledena sapa me je hitro strez-

lani. Tudi vodovod jim prevzema misli. Ribničani so začeli zdaj na pomlad pridno hoditi naokrog, da bi našli načrte za svoj zadržni dom. Prvi del zgradbe je že pod streho, zdaj bi radi še dvorano. Pravijo, da bodo posnemali Lovrenčane, ki so lani svojo tako lepo preuredili, da ji dalec okrog ni enake. Lovrenčani so tudi letos v polnem zaletu. Lani so z naglico dokončali vodovod. Tudi njihovi učitelji so se vselili v lep, zelo lep stanovanjski blok. Trško cesto razsvetljujejo fluorescentna

ljudje ob Dravinji radi pomagali Vodni skupnosti, da bi se rešili te nadloge. Sentiljanci se tudi dajejo z vodo. Radi bi jo speljali po ceveh v hiše. Precej so že napravili in če bodo dobili kaj pomoči, bi lahko letos vodovod dokončali. Lenardčane vodovod najbolj grize. Že dolgo časa iščejo primeren izvirnik, ki bi ga zajeli, pa ga ni. V Radenci se marljivo pripravljajo na novo sezono. Na Cerkvenjaku so bili tudi letošnji zimski pridni pri prostvetnem delu, pa tudi Radgončani in Ljutomerčani niso zaostajali z raznimi nastopi in tečaji. Zadrage in posestva se že pripravljajo za spomladanski kop v vinogradih. Ne bo dolgo, ko bodo prisojni grčki oživil, ko se bo z njih oglašila pesem kopačev. Na slovenjgorskih cestah je letos bolj živo. Možje iz avtobusnega prometa so se zavzeli za boljše zveze. Zdjaj kar dva avtobusa brizata iz Sobote, eden čez Radgono, drugi čez Ljutomer, proti beli Ljubljani. To že nekaj pomeni. Ko bi jih le hoteli posnemati še kmetijci, ki vsako leto obljubljajo veliko denarja za obnovo vinogradništva, sadjarstva in živinoreje, pa se na koncu izkaže, da si morajo zadrage kar same pomagati in se v svoj žep. Če je seveda kaj v njem. Videmčani so s svojo pekarno, selekcijsko postajo, ambulanto in drugimi rečmi že nekaj pokazali. Drugod pa je bolj trda.

● Naj za konec zlezemo še na zeleno Pohorje. Upravnik planinskih koč, hotelov in penzionskih gostišč zelo želijo, da bi pas bilo čimveč. Lani niso bili preveč razočarani, gostov se je proti jeseni še kar precej nabralo. Za letošnji pomlad obljubljajo nizke cene. Dnevni penzion bo stal okrog 500 do 700 dinarjev. Penzion »Pohorje« je postavil celo doslej najnižjo znano ceno: 400 dinarjev. Konkurenca jadranskim in blejskim cenam je torej huda. Kako pa se z vremenom in tistimi, ki bodo ugriznili v to prijetno vabo, se še ne ve. No, želimo jim kar največ uspeha!

● V krajih, kjer sta bolj doma motika in plug, se bržkone tudi letos ne bo mnogo spremenilo. Bističani in ljudje okoli Drabo vinje se zavzemajo, da bi ukrotili požrešno Dravinjo in njene stranske pritoke, ki povzročajo velike površine. Kaže, da bodo jim kar največ uspeha!

● V krajih, kjer sta bolj doma motika in plug, se bržkone tudi letos ne bo mnogo spremenilo. Bističani in ljudje okoli Drabo vinje se zavzemajo, da bi ukrotili požrešno Dravinjo in njene stranske pritoke, ki povzročajo velike površine. Kaže, da bodo jim kar največ uspeha!

Novice iz »Štotege in Totege« okraja

DRŽAVNO ŠAHOVSKO PRVENSTVO

GLIGORIĆ UHAJA TEKMECEM

Tudi v desetem kolu so prevladovali remiji — Do prekinitve je zmagal le Gligorić

Sombor, 5. marca. Na državnem šahovskem prvenstvu v Somboru so bili v X. kolu doseženi naslednji rezultati: Trifunović — Rabar remi, Vuković — Nedeljković remi, Bogdanović — Cuderman prekinjeno, Bradavčević — Marić prekinjeno, Tot — Karaklačić remi, Djurašević — Kozomara prekinjeno, Milčević — Matulović remi, Rakić — Pirc remi, Gligorić — Smalbegović 1:0, Udovič — Ivkov remi, Vuković — Janošević prekinjeno. Prosti je bil Puc.

Največ zanimanja je bilo za dvoboje Udovič — Ivkov, Milčević — Matulović in Trifunović — Rabar. Desetino se v tem kolu niso pomerili vodilci, vendar je zanimivo, da so se le-ti slabo borili za zmago in za boljši položaj na lestvici. Najprej sta končala Rakić in Pirc, ki sta sklenila remi v 15. potezi. Takoj nato sta remizirala v 30. potezi še Tot in Karaklačić. Matulović in Milčević sta sklenila remi prav tako v 30. potezi. Ivkov in Udovič sta odigrala le 17 potez, nato se je zadovoljila z delitvijo točke. V derby dvoboju med Trifunovićem in Rabarjem se je moral Rabar braniti. Trifunović pa mu je dovolil, da je trikrat ponovil pozicijo in tako zahteval remi v 32. potezi.

Gligoriću je bilo potrebno 34 potez, da je zlomil odpor Smalbegovića, potem ko je le-ta izgubil dva kmeta. Bogdanović in Cuderman sta zaigrala zelo zapleteno igro. Bogdanović se je bolje znašel in osvojil dve lahki figuri za trdnjavo. Enakovredno je bila tudi borba med Bradavčevićem in Marićem v ostri varianti španske partije. Marić pa ima po prekinitvi možnosti, da zmaga. Djurašević in Kozomara sta prekinila v poziciji, v kateri ima beli dva kmeta več. Proti Vukoviću se je Nedeljković pokazal kot boljši poznavalec španske partije.

Vseeno pa mu ni uspelo realizirati premoči, tako da je bil sklenjen remi v 24. potezi. Janošević je sicer izenačil črni igro proti Vukoviću, vendar pa je ta pozneje

DOZ, OLO Ljubljana in LEK na vrhu

Na zaključnem moštvenem šahovskem prvenstvu sindikalnih podružnic Ljubljana tekmuje vsako sredo 30 šestdesetih moštvo. V zadnjem, sedmem kolu so bili doseženi naslednji izidi:

A — skupina: Podjetje za vzdrževanje prog — Direkcija PTT 1:5, Narodna banka — Državni sekretariat za notranje zadeve 2:5,5, Zavod za socialno zavarovanje — Radio Ljubljana 3:3, Litostroji 1 — Filharmonija 2:4, ZTP — DOZ 2:5,5, Najboljše je moštvo DOZ z 26,5 točke pred DSZ 24,5, Filharmonijo 24 itd.

B — skupina: Državna založba Slovenije — PTT delavnice 2:5,5, OLO Ljubljana — Kolodvorska restavracija 5:1, Narodna banka II. — Zavod za raziskavo materiala 3:5,5, Triglav film — Litostroji II. 3:5, DOZ II. — Pravosodje 5:1. V tej skupini je na vrhu lestvice OLO Ljubljana s 33,5 točke pred Pravosodjem 25,5 in drugimi.

C — skupina: V tej skupini tekmuje 9 moštvo. Zaradi nekaterih še nedokončanih dvobojev stanje na lestvici ni povsem jasno. Trenutno ima največ točk moštvo LEK, ki je iz sedmih dvobojev doseglo 24 točk. Nato so: Zavod za raziskavo materiala II. 21,5 (6 dvobojev), DSZ II. 19,5 (6), Voja bolnica 19 (5), Kurilnica 18 (6) itd.

NERESNOST

V dvoboju Podjetje za vzdrževanje prog — Direkcija PTT je bila odigrana, če je to sploh moč reči, najkrajša partija tekmovalca in verjetno tudi vseh doseženih osem republikanskih sindikalnih prvenstev. Igralec II. kategorije Silan (PVP) in Volkar (PTT) sta sklenila remi v treh potezih: takole: 1. d4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Le5 e6! Volkarja, ki je zamudil k partiji kakih 45 minut, se še da razumeti, toda za Silana ni opravičila. Mar je tak način tekmovalca rešen, opravičljiv in v redu do članov lastnega moštva in ostalih tekmovalcev? Prav gotovo ne. Vodstvo tekmovalca je sicer v večjih rokah odbojnikov Odradnega šahovskega odbora Ljubljana, vendar bi moralo tako primerno energično obravnavati. Saj tak način tekmovalca žali tudi šahovsko in sindikalno organizacijo, ki vodita to nedvomno uspešno prvenstvo.

Brzjojavke

● STOCKHOLM, 5. marca. (AP). — V Stockholmu se je začelo švedsko prvenstvo v namiznem tenisu, ki na njem sodeluje okoli 400 igralcev in igralke iz 35 držav. Tekmovalce bo trajalo do 15. marca.

● PARIZ, 5. marca. (Reuter). Francoz Charles Humez, evropski boksarski prvak v srednji kategoriji je premagal v Parizu svojega rojaka Balarina po točkah v 10. kolu.

● LEEDS, 5. marca. (Reuter). — V Leedsu je nogometni klub prve angleške lige »Leeds« premagal »Barnley« iz Ostrave, člana prve češkoslovaške lige s 5:0 (3:0).

● MOSKVA, 5. marca. (Tanjug). Danes, zadnji dan svetovnega prvenstva v hokeju na ledu je Vzhodna Nemčija premagala Avstrijo s 3:0 (1:0, 0:1, 2:0). Finska je premagala Japonsko s 5:2, ČSR pa reprezentanco Poljske z 12:3 (3:1, 6:1, 3:1). Za prvo mesto se bosta borila Švedska in SZ. Tretje mesto je osvojila ČSR, ki ji sledijo: Finska, V. Nemčija, Poljska, Avstrija in Japonska.

● DUNAJ, 5. marca. (UP). — Šest igralcev Honvedu, ki se je vrnil iz južne Amerike, in sicer Bozisk, Banyal, Farago, Dudas, Rakoszi in Döröcsik se je vrnilo v Budimpešto. Grosics, Puskas, Kocsis, Sandro, Szusza, Lantos, Garamvolgyi, Szolnoki in Szabo, pa so ostali na Dunaju, kjer bodo čakali pomladansko zasedanje FISE, na katerem naj bi izrekli odločitev o vseh ostalih madžarskih nogometašev v egzilu.

Švedska evropski in svetovni prvak v hokeju na ledu

Moskva, 5. marca — Danes je v zadnji tekmi evropskega in svetovnega prvenstva Švedska igrala s SZ neodločeno 4:4 (2:0, 0:4, 2:0) in tako osvojila obe prvenstvi.

SAHOVSKO PRVENSTVO

MARIBORA

Njegovan pred ciljem

Maribor, 5. marca. — Čeprav je prvo mesto letošnjega XIII. prvenstva Maribora praktično že oddano Njegovanu, ki ga je teoretično lahko še dohitela KOS in prof. Hočevar, se še vedno sode borbe za ostala mesta. Po odigranih vseh prekinjenih telet rezultati:

Horvat je primoral Podlipnika k predaji. Mavrič in Peče sta prekinila v nejasni situaciji. Ačko je izgubil proti Babiču, Drobnič pa je premagal Majerjica. Najvažnejša partija dneva, ki je odločilna pomena za drugo mesto med Kosom in prof. Hočevarjem, je bila po štiriurni borbi prekinjena v precej izenačeni poziciji. Kukovec je po hudem odporu le moral prepušiti zmago Njegovanu. Specialist za remije prof. Igo pa je tokrat beležil celo točko v igri proti Avdiču.

Stanje po XI. kolu: Njegovan 10, prof. Hočevar in Kos 7,5 (1), Babič 7, Kuković 6,5, Majerjica 6, Drobnič 6, Horvat in prof. Igo 5,5, Peče 4,5 (1), Mavrič 4 (1), Ačko 4, Podlipnik 3 in Avdič 0,5 točke.

MLADI ALPSKI VOZAČI NA STARTU

Sedem držav na startu

na mladinskem prvenstvu alpskih dežel — Avstrijci favoriti

Medtem ko bodo te dni vse oči uprte v veliko mednarodno prireditev v Planici in bo le-ta vznemirjala največ zanimanja, pa tudi drugi smučarji ne bodo mirovali. Na Jahorini bo namreč mednarodno tekmovalstvo v alpskih disciplinah med mladinci srednjeevropskih držav.

Ta prireditev je že tradicionalna in sodelujejo na njej mladi smučarji Zahodne Nemčije, Avstrije, Italije, Francije, Švice in Jugoslavije. Doslej je bila na sporedu že dvakrat, in sicer leta 1954 v Courchevalu v Franciji, naslednje leto pa v Innsbrucku v Avstriji. Doslej so imeli največ uspeha Avstrijci in Švicarji, medtem ko naši mladinci niso mogli resneje poseči v konkurenco.

Tudi letos bodo imeli naši mladi reprezentanti težko stališče, čeprav bo to tekmovalstvo tako rekoč na domačem tleh, na Jahorini, v soboto in nedeljo. Največja ovira je v tem, ker na tekmovalcu ne bodo mogli nastopiti najboljši tekmovalci Dolžan, Stare in Kartnik. Le-ti bi bili močna okrepitev za našo reprezentanco.

Zvezni kapetan inž. Pohar je izbral 13 kandidatov, ki se bodo pripravili na skupnem treningu na Jahorini. To so: Penedi, Janek in Ciril Cop, Branko in Alojz Lebe, Zvez, Dečiček, Navodnik in Ivartnik iz Slovenije, Modrič iz Hrvaške, Stepičev iz Goričani iz BIH ter Sibalič iz

Črne gore. Ti mladinci so odpotovali na Jahorino v nedeljo zvečer, kjer bodo vadili pod vodstvom Janka Krmeja. Mladi tekmovalci so bili pred odhodom dobro razpoloženi in se zagotavljali, da se bodo potrudili, če želijo do moč. Tekmovalstvo se bo začelo v soboto s smukom in veleslalomom. V nedeljo pa bo zaključeno s slalomom.

Jugoslavije bosta zastopali dve moštvi. Vse reprezentance nastopajo s po pet tekmovalcev, najboljši rezultate štirih tekmovalcev pa štejejo za moštveni plasman. Največ možnosti za osvojitve prvega mesta in prehodno nagrado imajo po mnenju strokovnjakov letos Avstrijci.

Bavdek prvak Gorenjske

Mimolo soboto je bil v Trzinu zaključeno šahovski turnir za letošnje posamezno prvenstvo Gorenjske. Kot je bilo pričakovati je zmagal mojstrski kandidat Srdjan Bavdek, član SD Kranj z 8,5 točkami od 11 možnih. Njegova najhujša konkurenca na prvenstvu Sicerli in Korosec delita z 8 točkami drugo do tretje mesto. Sledijo: Stefan (Trzin) 7,5, Jan (Jesenice), Pogacnik (Kranj) 6,5, Hudovernik (Gorje), Erzen (Rad.) 6,5, Slonik (dosa) 1 točka. Največ točk na prvenstvu sta dosegla Kranj in Korosec, največ remijev Sicerli in Kavčič. Prvo kategorijo je dosegel Stefan.

Dve smrtni nezgodi

Zadnje dni februarja je vozil s kolesom po okrajni cesti iz smeri železniške postaje Mirna pec proti vasi kolesar Franc Kalan. Cesta na tem odseku precej pada. Zato je vozil kolesar tudi z veliko hitrostjo in tako pripeljal v nepregledni ovinek, kjer je stal z vprežnim vozom skoraj na sredi ceste vozil Franc Zupenič. Kolesar je tako lete v zadnjem trenutku opazil pred seboj na cesti vprežni voz, ki pa se mu po vsej verjetnosti ni mogel izogniti, niti ne kolesa v taki hitrosti ustaviti. Zato se je z vso silo zaletel s kolesom ob vprežni voz in se prevrnil. Obležal je nezavestno in hudo telesno poškodovan. Takoj so ga odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer pa se ne zmože več niti niti pomoci. Ponesrečen kolesar je poškodovan podlegel.

Do druge smrtni nezgode je prišlo 1. marca pozno popoldne v Zgornjem Radovnju pri Mariboru. Po cesti skozi naselje se je peljal pravilno po svoji desni

strani s kolesom 11-letni deček Slavko Kost. Med vožnjo je prehitel pred seboj hodečega pešca v trenutku, ko je pripeljal nasproti z avtobusom poklicni voznik Karl Kranjc. Deček se je tik pred srečanjem z avtobusom tako zmedel, da je zgubil pri priči oblast nad kolesom. Voznik Kranjc je avtobus takoj zavril, vendar s tem ni mogel preprečiti hude nezgode. Deček je zapeljal s kolesom tako neresno proti avtobusu, da je padel. Pri tem pa je šlo deno zadnje kolo avtobusa čez neresnega dečka in njegovo kolo. Zaradi dobljenih hudih telesnih poškodb je bil deček na mestu mrtve. Medtem ko je bilo na avtobusu in kolesu za okrog 6000 dinarjev škoda.

Nepredvidna vožnja največkrat vzrok nesreče

V noči od nedelje na ponedeljek je vozil po republiški cesti iz smeri Nove Gorice proti Kanalu z gasilskim avtomobilom voznik Ivan Zbogor. Malo pred tem je pripeljal iz Gorice dogob iz Kanala, kjer je igrala na pustni zabavi. Vračajoč se proti Kanalu je vozil nepredvidno. Razen tega pa je za vožnjo z avtomobilom tudi premalo usposobljen, saj niti nima vozniškega izpita in ne vozniškega dovoljenja. Ob tej priložnosti mu je zaupal avtomobil voznik Bogdan Marjatič, misleč, da bo Zbogor znal upravljati z vozilom. Komaj pa je pripeljal iz Kanala, kjer je igrala na pustni zabavi, je zapeljal s kolesom tako neresno proti avtobusu, da je padel. Pri tem pa je šlo deno zadnje kolo avtobusa čez neresnega dečka in njegovo kolo. Zaradi dobljenih hudih telesnih poškodb je bil deček na mestu mrtve. Medtem ko je bilo na avtobusu in kolesu za okrog 6000 dinarjev škoda.

Do druge smrtni nezgode je prišlo pred dnevi tudi na republiški cesti med Potočami in Ajdovščino v goriskem okraju. Pozno ponoči je vozil z motornim kolesom iz smeri Potoč proti Ajdovščini motorist in voznik-amater Mirko Koren. Z njim se je vozila tudi sopotnica Daniela Krasnja. Nekako dva kilometra iz Potoč je pričel prehitovati motorista neki tovorni avtomobil. Najbrž je bil motorist premalo usposobljen za vožnjo z motornim vozilom, kajti med prehitovanjem je zadel s ščitnikom motornega vozila ob obojni smerni kamen. Tedaj pa je zgubil ravnotežje in se po krajši nadržani vožnji prevrnil po cesti. Pri nezgodi je dobljen hude telesne poškodbe. Motorist pa laže. Na motornem kolesu so ocenili za okrog 30.000 din škoda.

Volka so ustrelili

Ceprav lovci Goltjvenega lovstva »Strogi« v Koleču in posamezni člani lovskih druščin skrbno zasledujejo po gozdovih volkove, ki se s čim večjo precej. Nedvomno so bili dosedaj uspešni pri lovu vredni in lovci, ki so zasledovali in uničevali volkove, res zaslužijo vse priznanje. Pred dnevi pa je uspešno lovca Čimpricu obstrleli volk, ki ga je potem čez nekaj dni dokončno lovec Kovarčič. Volka sta ustrelila v gozdu nad Glazuto in Jelenovim žlebom.

DNEVNE NOVICE

DANES SVEŽE MORSKE RIBE
V RIBARNICI IN V SISKI.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Ljubljana-Mostje:
dr. Rado Debevec, Krekova ulica 5,
tel. 31-350. V oddelku zdravnika kli-
čite tel. LM 30-300.

TURISTIČNO DRUŠTVO LJUBLJANA

objavlja program ogledov kulturno-
zgodovinskih in drugih turističnih za-
nimivosti v letu 1957.

I. popolninski ogledi: 1. Ljubljana
(dvakrat); 2. Polhov gradec (enkrat);
3. Kranjska Gora; 4. Goriška; 5. Kamnik-Stranje-
Kamniška Bistrica; 6. Moravska dolina;
7. Gornji grad-Solčava; 8. St. Peter
v Sav. dolini-Celje; 9. Dornava-
Bor-Saltenberg; 10. Novo mesto-
Otočec; 11. Nova Slika-Ribnica-Ko-
čevje; 12. Dolina Krke; 13. Slovenska
obala (Sočar, Koper, Izola, Piran).

Začetek ogledov konec aprila, pre-
kinitev od srede julija do konca av-
gusta, nadaljevanje do konca septem-
bra. — Prijave sprejema pisarna Tu-
rističnega društva, Ljubljana, Cankar-
jeva cesta 1-II, vsak dan od 10-12.
Udeleženci plačajo prevozne stroške
sami.

Društvo za kulturno sodelovanje
Jugoslavija-Francija odgovarja za
nocoj, v sredo, dne 6. marca, svoj
redni Jour fixe, ker so prostori v Klubi
kulturnih in znanstvenih delavcev
za večer občnega zbora književnikov za
večer zasedeni.

Obvestilo. Redni občni zbor Dru-
štva književnih inženirjev in tehnikov
Slovenije, združen s posvetovanjem o
najaktualnejših problemih književstva
in nalogah književnih strokovnjakov,
bo 15. in 16. marca 1957 v dvorani Sred-
nje književne šole v Mariboru z obič-
ajnim dnevnim redom. — Odbor.

Negovana žena uporablja hormo-
nske (močne) in vitaminske (dnevne)
kreme »EVELINE« za suho ali mastno
kožo. Dobite jih v drogerijah in v
Na-Ma v Ljubljani, Mariboru, Kranju.

FLEX je najboljšo sredstvo za
čiščenje madežev. To je vsak otrok.
Zahtevaj FLEX, kjer kupujete milo.

TEINT BELL je edinstveno kozme-
tično sredstvo. Preden greš na ples,
v gledališče ali v družbo, napravi si
kozmetično masko TEINT BELL.

Podobor Zdrženja rezervnih ofi-
cirjev Jugoslavije terena »24 talcev«
vabi vse rezervne oficirje in podoficir-
je svojega področja na predavanje:
»Napad in obramba z atomskim oro-
žjem«, ki bo v sredo, 6. marca ob 19.30
v dvorani SZDL, Zarnikova 3. Poleg
predavanja bodo predvajali tudi filmi.

Slovenska akademika znanosti in
umetnosti vabi na javno znanstveno
predavanje, ki bo dne 7. marca ob 18
v dvorani SAZU, Novi trg 3-I. Pred-
aval bo akademik univ. prof. dr. Jo-
van Hadži. Tema: Biologija in mikro-
fizika.

Gospodinja! Ljudska univerza v
Ljubljani in Zavod za napredek gos-
podinjstva prireja ciklus predavanj
»Dom in gospodinjstvo«. V četrtek, dne
7. marca 1957, bo predaval ing. Gestel
Pavel: »Zakaj majhna stanovanja« (s
skupinimi slikami). Predavanje bo
ob 20 v dvorani Prirodoslovno-matemati-
čne fakultete, vhod iz Gosposke ul.

Slovensko kemijsko društvo, or-
ganska sekcija, obvešča vse članke in
ostale zainteresirane, da bo v četrtek,
dne 7. marca, predaval tov. ing. Anton
Zugelj, uslužbenec tovarne »Teol«, o
temi: »Sintetična pralna sredstva«.
Predavanje bo v kemični predavalnici,
Ljubljana, Vegova 4, ob 16. uri. —
Vijudno vabljeni.

ISOL
čisti kovine in
steklo!

KONCERTI

Drevi koncert za repizni (oranz-
ni) abonma. Dirigent Lovro Matačić.
Sporod: Beethoven: 8. simfonija;
Strauss: Smrt in poveljanje; Strauss:
Don Juan; Ravel: Bolero. Nekaj vstop-
nic je še na razpolago pri blagajni SF.

GLEDALIŠČA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Sreda, 6. marca ob 20: Molière: »Sola
za moše«, »Izsiljena ženičeva«.
Abonma S.

Četrtek, 7. marca: Zaprti.
Ranko Marinković: »Glorija«. Go-
stovanje Hrvatskega narodnega ka-
zališta iz Zagreba. Izven in za po-
deželje.

Sobota, 9. marca ob 20: Brecht: »Kav-
kaški krog s kredo«. Abonma F.
Nedelja, 10. marca ob 15: P. Gollai:
»Jurček«. Predstava za mladino in
otroke. Izven in za podeželje.

ob 20: Brecht: »Kavkaški krog s
kredo«. Izven in za podeželje.

V petek, 8. marca, nam bo zagreb-
ska Drama Hrvatskega narodnega ka-
zališta uprizorila Marinkovičovo »Glo-
rijo«. To dramo, ki so jo doslej uspeš-
no uprizorila številna jugoslovanska
gledališča, je kritika uvrstila med naj-

**TAJNISTVO ZA NOTRANJE ZADEVE OLO LJUB-
LJANA** naznanja žalostno vest, da je tragično preminil
tovariš

**ALBERT
ŽENKO**

militičnik postaje LM Logatec

Pogreb pokojnega bo 7. marca 1957 ob 16. uri izpred
Andrejeve mrliske veže na Zalah.

TNZ LJUBLJANA

LIST IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »Ljudska pravica«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6, telefon 39-181 — Notranjepolitična gospodarska rubrika Tomšičeva 5/III, telefon 20-507 — Kulturna
rubrika Nazorjeva ulica 10/II, telefon 21-887 — Uprava Kopitarjeva ulica 2, telefon 31-358 — Telefon poslovilnice na Titovi cesti 22-322 — Mesečna naroč-
nina 250 din, za tujino 500 din — Tekoči račun 60-KB-6-2-1393 — Poštni predal 42 — Poština plačana v gotovini — Rokopisov ne vračamo

IZ MURSKÉ SOBOTÉ

KINO
»PARK«: sov. barvni film »Čvrčeka«.
Predstavi ob 17.30 in 20.

CELJSKE VESTI

CELJSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 6. marca ob 16: Miloš Mikeš:
Petra Seme pozna poroka. — II.
srednješkolski abonma.

Petek, 8. marca ob 18: Shakespeare:
Machbeth — I. srednješkolski abonma.

Sobota, 9. marca ob 20: Miloš Mikeš:
Petra Seme pozna poroka. — sobot-
ni abonma in izven.

Nedelja, 10. marca ob 18: Jerzi Lutow-
ski: Dežurna služba. — Gostovanje
v Trbovljah.

IZ ROGAŠKE SLATINE

KINO
Italijanski film »Zvesta sence«. V glav-
ni vlogi Pierre Cressoy in Marta Toren.

IZ ZALCA

KINO
Poljski film »Pokolenje«. Predstava ob
19.30.

VESTI IZ TRBOVELJ

KINO
»DELAŠKI DOM«: češki film »Vesta«.

Z JESENIC IN OKOLICE

Zdravniško dežurno službo ima na
Jesenicah dr. Avgust Tancar, Gospo-
svetska cesta.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

Četrtek, 7. marca ob 19.30: Karl Ca-
pek: »Matie«. Slavnostna premiera v
počastitev Praznika žena. Režija in
scena: Bojan Cebulj.

Petek, 8. marca ob 19.30: Karl Capek:
»Matie«.

Sobota, 9. marca ob 20: Andre Rous-
sin: »Otroci prihajajo«. Gostovanje
v Novi Gorici.

Nedelja, 10. marca ob 15: Andre Rous-
sin: »Otroci prihajajo«. Gostovanje
v Novi Gorici.

KINO
»RADIO«: premiera ameriškega barv-
nega filma »Trobenta opoldne«. Predstavi ob
18 in 20. V glavni vlogi Ray Milland in He-
lena Carter.

»FLAVIA«: zaprti!

»ZIROVNICA«: angleški barvni film »Sven-
galis«. Predstava ob 19.30. V glavni vlogi
Donald Wolfitt, Hildegard Neff in Terence
Morgan.

»DOVJE - MOJSTRANA«: ameriški film
»Klic divjine«. Predstava ob 19. V glavni
vlogi Clark Gable in Loretta Young. Samo
danes!

VESTI IZ KRANJA

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sreda, 6. marca ob 18: Aristophanes:
»Lisistrata«. Izven in za upokojece
iz reda D. Zadnjič. Mladini prepo-
vedano. — Opozorjamo na zadnji
predstavo.

Četrtek, 7. marca ob 18: Alojzij Re-
mec: »Magda«. Red C in izven.

Petek, 8. marca ob 19: Armand Sa-
lacrou: »Noči jeze«. Red Srednja
tehniška tekstilna šola.

Nedelja, 10. marca ob 18: Armand Sa-
lacrou: »Noči jeze«. Izven in za po-
deželje.

KINO
»SVOBODA«: ameriški barvni film »Sm
Ali babec«. Predstavi ob 18 in 20.

2 BLEDA

KINO
Jugoslovanski film »Obleganje«. Pred-
stava ob 20. V glavni vlogi Jurica Dija-
ković, Goranka Vrus in Boris Buzančič.

OBRTNIŠKO GLEDALIŠČE

Ljubljana

Sreda, 6. marca ob 20: Patrik: »Vroč
kri«.

Prodaja vstopnic dve uri pred pri-
četkom predstave in v nedeljo ob 19.
do 12. ure. Rezerviranje telefon 22-633.

MARIBORSKE VESTI

DEŽURNA LEKARNA

Sreda, dne 6. marca: lekarna
»Center«, Gosposka ulica 12.

Četrtek, dne 7. marca: lekarna
»Tabor«, Trg revolucije 3.

KINO
PARTIZAN: Ameriški barvni film:
»Bobni čez reko«.

UDARNIK: Poljski film: »Frideric
Chopin«.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Sreda, 6. marca ob 19.30: Puccini: »La
Boheme«. Izven. Gostuje Otta On-
dina.

Četrtek, 7. marca ob 19.30: »Manon«.
Gostovanje Otte Ondine in Mira
Brajnika. Zaključena predstava za
Zvezo ženskih društev okraja Ma-
ribor.

IZ PTUJA

KINO
»MESTNI KINO«: ameriški film »Mašče-
valci«. Predstavi ob 18 in 20.

RADIO LJUBLJANA

Sporod za sredo, 6. marca

Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00,
17.00, 19.00, 22.00, 22.55.

5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci!
(pester glasbeni spored) — vmes ob 6.30-
6.40 Reklame in obvestila — 7.10 Zabavni
zvoki — vmes ob 7.20-7.25 Naš jedilnik —
8.00 Zaključek oddaje — 11.00 Zbori, an-
sambl in solisti pojo slovenske narodne in
umetne pesni — 11.35 Radijska šola za
višjo stopnjo (ponovitve) Zvone Kržnik:
Srečanje z delovnimi ženami — 12.05 Opol-
danski operni spored — 12.30 Kmetijski na-
sveti — Ing. Marjan Munda: Novosti le-
tošnje valilne sezone — 12.40 20 minut
šansonov — 13.15 Zabavna glasba — 13.30
V pesmi iz plesa po Jugoslaviji — 14.05
Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovi-
te) Tita Sojar: Ob osmem marcu — 14.35
Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo —
15.15 Zabavna glasba, vmes reklame —
15.40 Utrinki iz literature — Rudolf Kre-
sal: Dejanje — 16.00 Koncert po željah —
17.10 Sestanek ob petih — 17.30 Zabavna
in pesna glasba na tekočem traku — 18.00
Kulturni pregled — 18.15 Skladba sloven-
skih avtorjev poje Mariborski komorni zbor —
18.30 Zunanjepolitični teljton: Nove poti
Italijanskega socializma — 18.40 Iz sve-
tovne zakladnice samospesov — 19.00 Ra-
dijski dnevnik — 19.20 Reportaža z me-
narodnega tekmovalstva v smučskih poletih
(Prenos iz Planice) — 19.35 Ludwig van
Beethoven: »Fidelio«, opera v 2. dejanjih —
22.15 Jazz-cocktail — 22.15-23.00 UKV
program: Nočni koncert — 23.00-24.00
Oddaja za tujino — na valu 327.1 m (Pre-
nos iz Zagreba)

II. program

8.00 Poročila — 8.05 Pisana paleta (spo-
red operne in solistične glasbe) — 9.00 Je-
zikovni pogovori — 9.15 Iz filmov in operet —
10.00 Napoved časa in poročila — 10.10
— 11.00 Dopoldanski simfonični koncert —
12.30 Mali orkestralni koncert — 13.00 Na-
poved časa, poročila in vremenska napoved —
13.10 Za prijetno razpoloženje — 14.20
Ljubljanska kronika in obvestila — 14.35
Odlomki iz oper — 15.00-15.15 Napoved
časa, poročila in vremenska napoved —
22.15-23.00 Nočni koncert

ZDRAVSTVENI DOM

Sempeter pri Gorici

razpisuje delovno mesto

bolničarke

za splošno ambulanto

Sempeter

Ponudbe na Zdravstveni

dom Sempeter pri Gorici

653

V počastitev mednarodnega dneva
žena prireja Socialistična zveza
delovnega ljudstva okraja Ljub-
ljana

PROSLAVO

ki bo v četrtek, 7. marca 1957,
ob 19.30 v ljubljanski Operi

Sporod:

Maksim Gorki: Odlomek iz
romana »Matie« (bere Slavka
Glavinova) — P. I. Čajkov-
ski: Labodje jezero — balet
(izvajajo člani ljubljanske
Opere)

Brezplačne vstopnice dobite pri
Okrajnem odboru SZDL Ljublja-
na, Resljeva c. 9-II, soba 26

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJAJO

KINO »UNION«

Italijanski barvni film

»GIUSEPPE VERDI«

Tednik: Filmske novosti št. 9. Pred-
stave ob 16, 18.30 in 21. V glavni vlogi
Pierre Cressoy, Anna Maria Ferrero,
pojo Tito Gobbi, Mario del Monaco
in Irena Gence. Prodaja vstopnic od
9.30-11 in od 14 dalje.

KINO »KOMUNA«

Sovjetski barvni film

Kar hočete

Tednik: Filmske novosti št. 9. Pred-
stave ob 15, 17, 19 in 21. — Prodaja
vstopnic od 9.30-11 in od 14 dalje.

KINO »SLOGA«

amer. barvni film »Človek
s puško«. Tednik. Predstave ob 15, 17,
19 in 21. Ob 10 matineja istega filma.

KINO »VIČE«: ital. barvni film »Giuseppe
Verdi«. Predstave ob 17 in 19.30.
Prodaja vstopnic v obeh kinema-
tografih od 9.30-11 in od 14 dalje, za ma-
tinejo v kino »Sloga« pa od 9 naprej.

KINO »SOČAR«: premiera amer. barvne-
ga filma »Kleopatras«. Tednik. Predstave ob

16, 18 in 20. — Prodaja vstopnic same
od 14 dalje.

MLADINSKI KINO LM, Kotnikova 8
predvaja češki barvni film »Jan Hus«.
Predstavi vsak dan ob 10 in 15.

KINO »LITOSTROJ«: ameriški barvni film
»Melba«. Tednik »F. N. 7«. Predstava ob
20. Prodaja vstopnic uro pred začetkom
predstave.

KINO »TRIGLAV«

Mehiški film

»ZADNJA ŽELJA«

Tednik. V glavni vlogi Luis Oguliar
in Antonio Badu. Predstave ob 16,
18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

KINO »SISKA«

Francoski film

Tako se ne umira

V glavni vlogi Erich von Stroheim
in Denise Vernac. Predstave ob 16,
18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.
Na sporedu samo še danes in jutri.

Ugodno prodamo

osebni avto znamke »Tatra«

tip 57-B v dobrem stanju

»LESNINA« — LJUBLJANA

PRODAJALNA MARIBOR — PRISTANIŠKA 8

M-103

»Zdravstveni dom« Trbovlje

razpisuje naslednja delovna mesta za:

pomočnika upravnika

Pogoj: pravna ali ekonomska izobrazba

zdravniška splošne prakse

starejšo bolničarko

šoferja za rešilni avtomobil

Plača po uredbi, dopolnilna plača po pravilniku o
plačah Zdravstvenega doma, Trbovlje.

Ponudbe pošljite upravi Zdravstvenega doma, Trbovlje.

T-36

ZAVODI RR — NIŠ

razpisuje natečaj za sprejem v službo več:

elektroinženirjev za šibki in jaki tok

strojnih inženirjev in

inženirjev-tehnologov

STANOVANJE ZAGOTOVLJENO

Bolnica Valdoltra pri Kopru

potrebuje za takojšen nastop naslednje uslužbenice:

inventarista-knjigovodjo osnovnih sredstev

vodjo ekonomata

strojevisko z znanjem stenografije

več kvalificiranih bolničark

več kvalificiranih otroških negovalk

Pogoji: za prva tri mesta dovršena ekonomska srednja
šola, za bolničarke in negovalke dovršena strokovna šola.
Prednost imajo samske osebe. Stanovanje in hrana v
bolnišnici. — Prošnje z življenjepisom sprejema uprava bol-
nišnice do 10. marca 1957.

609

HIDROMONTAŽA MARIBOR

sprejme v službo:

2 monterja za vodovodne in toplovodne

naprave

2 elektroinstalaterja

2 elektromonterja in

več kvalificiranih in polkvalificiranih

ključavničarjev in avtoličarjev

M-102

POMANJKANJE STROKOVNJAKOV

»PROIZVODNJA« AMERIŠKIH VISOKIH SOL JE RAZPRODANA ŽE ZA VSE LETO VNAPREJ

V Ameriki je čedalje večje povpraševanje po mladih strokovnjakih z akademsko izobrazbo. Zastopniki industrije in državnih ustanov si podajajo kljuje v univerzitetnih poslopih in tekmujejo med seboj, kdo bo dal mlademu strokovnjaku boljše delovne pogoje. Čeprav bodo letošnji absolventi šele junija zapustili univerze in visoke šole, sklepajo podjetja že zdaj pogodbe z njimi. Na univerzi v Illinoisu imajo že 25.000 ponudb za službena mesta, čeprav je letošnjih absolventov komaj 5000. Povprečno ponujajo začetnikom do 5000 dolarjev letnega zasluzka, zato vse kaže, da bodo letošnji absolventi že

takoj v začetku bolje zaslužili kot njihovi starejši vrstniki vsa leta doslej.

Največje je povpraševanje po mladih inženirjih. Na univerzah se po statističnih podatkih oglašajo dnevno vsaj štirinajst zastopnikov industrijskih podjetij, ki si skušajo zagotoviti strokovni naraščaj. Deloma sklepajo industrijska podjetja pogodbe tudi že s tistimi študenti, ki bodo dokončali študij šele prihodnje leto.

Podobno kot z inženirji je tudi s kemiki, ki se zanje letos poteguje 300 podjetij, zlasti kemična podjetja ter tovarne živil in umetnih gnojil.

Po dolgem času je začelo letos primanjkovati v ZDA tudi osnovnošolskih učiteljev in gimnazijskih predavateljev. Različne šolske ustanove bi rade letos dvakrat več novih učnih moči kot pred leti. Predvsem si želijo mladih naravoslovcev, matematikov, profesorjev angleščine in predavateljev telesne vzgoje.

Absolventom, ki so že odslužili vojaški rok, ponujajo na

splošno višje prejemke kot onim, ki jih še čaka vojaška suknja. Ženske plačujejo povečini slabše kot njihove moške kolege, ker se pogosto primeri, da si mlada inženirka pridobi nekaj prakse, potem pa zaradi poroke pusti službo.

Zlasti za študente narodnega gospodarstva prireajo različna podjetja poleti praktične tečaje in jim dajejo možnost zasluzka, ker upajo, da bodo po absolutoriju prišli k njim v službo, hkrati pa že na univerzi med kolegi delali propagando za sklenitev delovnega razmerja v tem ali onem podjetju.

NAŠ NOVI podlistek

Čez nekaj dni bomo začeli objavljati družinski roman ameriškega pisatelja

Sloana Wilsona »MOŽ V SIVEM«

Knjiga je dosegla v dobrem letu vrsto izdaj • Prevedena je v enajst jezikov • Zgodbo so posneli tudi na filmski trak • Zagotovite si redno prejemanje lista!

Proti koncu lanskega leta je našel francoski znanstvenik Roger Grosjean v dolini Taravo na Korziki več grobo obdelanih kamnov, kakršne so doslej poznali samo v južni Franciji in severni Italiji in ki o njih menijo, da so plod sorazmerno kratkotrajne civilizacije okoli leta 1600 pred našim štetjem. Kamne so zdaj delno že postavili; največji je visok 2,5 m

V kjöbenhavnskem živalskem vrtu je dobil pingvinski par nov naraščaj. Družinica se je lepo postavila pred fotografsko kamero. Kako tudi ne, saj pingvini slovijo kot vljudne živali, fotoreporterja pa sta jih prišla pozdravit v cilindru in fraku

MOŠKI S FEREDŽO

Med najbolj zanimiva afriška plemena nedvomno sodijo Tuaregi, ki živijo v planinski pokrajini Hoggara v Sahari. Moški tega plemena nosijo tančico na obrazu.

Znanstveniki še vedno niso mogli ugotoviti porekla teh ljudi, ki živijo tako rekoč odrezani od sveta; znano je le, da so žideli onodod že v Herodotovih časih in še prej. Tuareška praojčka pripoveduje, da je Tin Hinan utemeljila plemo Tuaregov. Prišla je iz berberske dežele, spremljala pa jo je Takhamata. Na poti jima je zmanjkalo hrane, grozila jima je smrt od lakote, potem pa sta našli hrano na premikajoči se peščeni termitov, ki so na ta kraj prinašali hrano z obeh strani. Pri tistih mravljiščih sta se ustavili,

tam pa še zdaj živi plemo Tuaregov.

Nihče ne ve, od kod je prišla Tin Hinan, znanstveniki samo domnevajo, da je morala biti Egipčanka, ker so Tuaregi precej podobni sedanjim prebivalcem dežele ob Nilu.

Košeni Tuaregi so bili kot odlični borci stoletja dolgo strah in trepet prebivalcev zelenic, v modernem času pa se silovito upirajo pohodu belih gospodarjev. Zanimivo je njihovo običaj, da si moški zakrivajo obraz. Nespodobno je kazati odprtino, skozi katero človek sprejema hrano, pravijo Tuaregi. Feredžo nosijo iz verske zagrizenosti in je ne smejo niti med spanjem. Pokazati obraz tujcem bi pomenilo po njihovem strašno razpratnost, zanimivo pa je, da si žene tega plemena ne zakrivajo obrazov.

Nihče še natanko ne ve, od kod izvira ta običaj in kakšen je njegov smisel. O tem so razpleti že več teorij, praksa pa kaže, da tančica varuje obraz pred puščanskim peskom.

Sploh je tančica na obrazu za vsakega Tuarega največja dragocenost. Kdor se je dotakne, postane smrtni sovražnik; vse do nedavnega je lahko oprala to

»Pohod na Washington«

Eden izmed voditeljev črnega gibanja za enakopravnost v južnih državah je pred kratkim zagrozil s »pohodom na Washington«, ki bo v njem sodelovalo nekaj tisoč črncev in belcev, če Eisenhower ne bo objavil svečane deklaracije proti rasni diskriminaciji v južnem delu Združenih držav.

žalitev samo kri. Po navadi so tančice iz enake tkanine kot tuareška obleka. Moške se zavijajo v široko, temnomodro blago, na vrh pa si po navadi nataknjejo še kožuh. Modra barva je zelo priljubljena, z belim blagom se zadovoljijo samo najrenejši. Modra obleka pušča na koži sledove. Tuaregi pa so ponosni na to in ne odložijo volnenih oblek niti pri temperaturi 70 stop. Celzija.

Tudi sicer živijo Tuaregi sosedstveno, zanimivo žoljenje. Mnogi so karavanski trgovci in živinorejci, ki vodijo svojo živino na pašo celo do Sudana. Obleko si kupujejo v zameno za zdravilna zelišča, ki jih nabirajo v domači pokrajini in po puščavi.

Požrtvovalni rešitelji

V Camdenu (ameriška država New Jersey) je rešil Marvin Gilmore štiri majhne otroke iz goreče hiše, ki so jo že nevarno ilzali plameni. V naročje sosedov je vrgel skozi okno zapovrstjo vse štiri malčke, nato pa je skočil iz goreče stanovanjske hiše. Na srečo je dobil le manjše opekline po plečih.

Drobne ZANIMIVOSTI

DALA JE ŽE 66 LITROV KRVI

Zdaj šestdesetletna Milančanka se je leta 1926 prvič odzvala anonimnemu pozivu nekega zdravnika, ki je iskal prostovoljne dajalce krvi. Doslej je dala skupno že 66 litrov krvi ljudem, ki jim je bila po prometni nesreči ali zaradi bolezni nujno potrebna transfuzija.

NOVA SHUŠEVALNA KURA

Na kliniki prof. Fedorja Mendikova v Moskvi so začeli uvajati novo shuševalno kuro, ki temelji na glavni na dieti sadja in sira. Praviijo, da ljudje shušajo po tej metodi 700 do 1500 gramov dnevno.

VREDNOST KNJIZNICE

Ko so napravili v Washingtonu inventuro kongresne knjižnice, so izračunali, da so knjige v njej vredne 2,5 milijarde dolarjev. Med drugim ima ta knjižnica nekaj dragocenosti, na primer Gutenbergovo biblijo — znaša so samo tri knjige te vrste — ki jo ceniijo na 350.000 dolarjev.

ZANIMIVI ČESKI IZDELKI

Čehi so začeli izdelovati puščavske volnene kape, ki se podobno kot kapuce povezujejo čez glavo. Praviijo, da jih bodo izvažali v dežele ob Sahari. Drug tak svojevrsten česki izdelek je avto, ki plava po vodi. To ni dvoživka, marveč osebni avto, namenjen izvozu v skandinavske dežele. Po Lahbi so poslali na Finsko že 250 takih avtomobilov. Nedavno so poslali iz tovarne Krnov v osmih zabojih velike orgle, naročene za svetovno razstavo v Bruxellesu.

PREDNOST UMETNIH DIAMANTOV

Nedavno je neka ameriška elektriška družba izdelala rentabilne umetne diamante. Dosedanji podobni izdelki so bili dražji od naravnih diamantov, ker je tehnološki proces zelo zapleten. Predstavniki ameriške družbe je izjavil, da je snov borazon trša od diamantov.

GOSTOLJUBNOST NI VEDNO DOBRA

V najnovejšem biltenu svetovne zdravstvene organizacije je opisan neasvaden običaj, ki je še v veljavi na nekaterih otokih v južnem delu Tihga oceana. Po tem običaju gostu nikoli ne smeje odreči prenočišča in hrane. Če ta ali ona vas ne plača davka, pridejo vsi prebivalci sosednje vasi, ki so ga že poravnali, k njej na množičen obisk. Včasni jih morajo namestiti po svojih hišah, gostje ne jim praktično pospravljajo vso hrano. Neustajno plačevalci davkov morajo zato čimprej poravnati davčne dajatve, če se hočejo iznebiti nepovabljenih gostov.

TEŽAVE RAZISKOVALCEV

V ameriški državi Massachusetts imajo veliko znanstveno raziskovalno središče, katerega zdravniški potrebujejo za postenje množico živali, v tej državi pa velja zakon, po katerem smejo ubijati nekatere živali samo s plinom. Zdravniki si zato naročajo poskusne živali iz drugih držav, pri tem pa nastopajo najrazličnejše težave. Zdaj so sprožili akcijo, ki naj bi odpravila to cokol v znanstvenem delu.

Najboljši plod

Sredi letošnjega januarja je indijski zdravnik Pratap Sing objavil v New Delhiju, da je odkril zelo redek plod, ki se lahko človek hrani samo z njim dva in celo tri mesece brez kakršnihkoli

Dober lovec

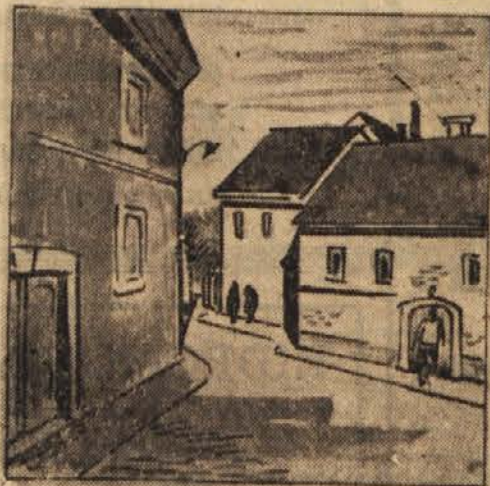
Mehmedovski iz Begovic pri Demir Kapiji je znan kot eden najboljših lovcev v domačem kraju. Lani je zapisal v svojo bogato lovsko bilanco 14 lisic, pet divjih prašičev, nad 150 zajcev, dvoje jazbecov in še nekaj druge divjadi. V letošnji zimi je ustrelil že sedem divjih prašičev, ki so vsi tehtali nad 80 kg.

Pred dnevi sta trčila pred stockholmskim pristaniščem hamburški parnik »Hamburg« in švedska cisternska ladja »Tinnys«. »Hamburg« se je takoj potopil. Utonilo je osem nemških mornarjev in švedski pristaniški pilot, kapitan pa je med prevozom v bolnišnico podlegel poškodbam. Pet mornarjev so rešili. Posnetek kaže pristaniško policijo, ki preiskuje na kraju nesreče ostanke potopljenega parnika

NEUKROČENO MESTO

RADO KRAGELJ
MILAN MAVER

328

Patrolja ga je pogledala, pa ga brez besede pustila mimo. Bojan si je oddahnil in zdelo se mu je, da mu je sree, ki mu je prej od razburjenja tolklo nekje v vratu, spet zlezlo na staro mesto. Ni več čutil utrujenosti. Veselo je stopal po ulicah in krampa na ramah skoraj ni čutil. Prečkal je majhen park ob cerkvi in izginil v hiši, v kateri je čakalo nanj varno skrivališče.

329

Marko je pozdravil Janeza široko nasmejan: »Ali veš, da je naša skupina zavzela v tekmovalju mladinskih borbenih skupin prvo mesto?« Janez je odobravajoče zažvižgal: »Fiu! To se pravi, da dobimo zastavo!« Marko je pritrtil: »Da, dobimo jo. Slovensko zastavo in na njej peterokrako zvezdo, obrobiljeno z zlatim trakom, priznanje najboljši skupini!« Odšla sta v drvarnico in sedla na zaboje.

330

»Zdaj pa poslušaj, Janez,« je začel Marko, »še nekaj imam. Odhajam.« — »Kam pa?« se je začudil Janez. »V partizane.« Janez je sklonil glavo: »Pa zastava? Ne boš počakal, da jo dobimo?« Marko je odkimal: »Ne! Vse je urejeno. Tudi ti ne boš čakal zastave. Lahko greš, če hočeš.« Janez je planil pokonci: »Se razume, da hočem!« Marko mu je natančno razložil, s kom naj se poveže zaradi odhoda.